

På vegne av styrets leder; Bjørn Amundsen, innkalles medlemmene i MOVAR IKS sitt styre til styremøte:

TORSDAG 28. SEPTEMBER 2023 KL. 09:00 – 13:00
UNDERVISNINGSROMMET PÅ MIB – TYKKEMYR 2

Til behandling:

SAK NR. 6/2023

BUDSJETT 2024 MED ØKONOMIPLAN FOR 2024 – 2027

O-SAK NR. 25/2023

DIREKTØRENS ORIENTERING

(Presenteres i møtet)

Moss, 21.september 2023

Bjørn Amundsen
Styreleder i MOVAR IKS

Ulf Ellingsen
Adm. direktør i MOVAR IKS

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 6/2023

Repr.sak 4/2023

BUDSJETT 2024 – ØKONOMIPLAN 2024 - 2027

Fremlagt:

- Budsjett 2024 samt økonomiplan 2024 - 2027 totalt og pr. sektor, med kommentarer.

Direktørens forslag til styrets innstilling til representantskapet;

- **Representantskapet i MOVAR IKS vedtar fremlagt budsjett for 2024, samt økonomiplan for perioden 2024 - 2027; med investeringer ihht oppstillinger i økonomiplanen. Samtlige investeringer finansieres i sin helhet med låneopptak.**
- **Innenfor fremlagt investeringsramme har selskapets administrerende direktør myndighet til å foreta omprioriteringer innenfor rammen til hver sektor.**

SAKSUTREDNING:

Vedlagt oversendes forslag til budsjett 2024 og økonomiplan for perioden 2024 - 2027 for MOVAR IKS (senere omtalt som MOVAR).

Mange ansatte har vært involvert i budsjettprosessen og tallene er godt forankret i de ulike avdelingene. Kostnadskontroll er en kontinuerlig prosess i selskapet, men det er under budsjettperioden lagt ekstra fokus på utgifter og investeringer ned på detaljnivå.

Eierkommunene ønsker tallmateriale/priser tidlig fra oss pga. sin egen budsjettering. Følgelig starter budsjettprosessen i selskapet med første innleveringsfrist fra sektorene allerede før sommerferien.

Både innledningsvis og under hver enkelt avdeling og sektor er det kort kommentert om det er spesielle forhold som påvirker den kommende perioden. Videre er det vist til estimerte leveringsmengder kommende år, og de forutsetninger som er lagt til grunn for antatt utvikling i pris, lønn og rentenivå.

MOVAR er i en fase hvor det gjøres betydelige investeringer for å møte kravene til kapasitet og kvalitet. Her kan nevnes nye Fuglevik RA, vannforsyning nord og innsamling av matavfall. I årene som kommer vil derfor selskapets priser til kommunene i stor grad preges av økte kapitalkostnader. Eierkommunene er informert om dette i statusmøter hvor budsjett-tall er fremlagt.

På investeringssiden har MOVAR lagt opp til følgende kostnadsutvikling for den kommende perioden (= beløp i hele tusen):

Totalt	Estimert påløpt i 2023	Kostnad 2024	Kostnad 2025	Kostnad 2026	Kostnad 2027
2 700 750'	409 985'	227 215'	699 050'	671 000'	693 500'

For året 2024 innebærer dette at MOVAR har til hensikt å investere for til sammen ca. kr 227 millioner kroner. Dette kommer i tillegg til hva som er estimert påløpt i løpet av 2023.

Kostnadssiden er redusert så godt det lar seg gjøre, innenfor forsvarlig drift. De viktigste kostnadsdriverne, både for inneværende og kommende økonomiplan- periode, er:

- Materialkostnader og tjenestekjøp:

Denne postgruppen styres stort sett av våre rammeleverandører.

- Avtaler tilknyttet transport, hentekostnader og forbrenning har i 2023 vært stabile, men for 2024 må det hensyntas at vi skal i gang med innsamling av matavfall. Dette er en ny fraksjon som hentes ut, har tidligere vært en del av annet restavfall. Denne kostnaden kommer i tillegg, uten at vi kan være trygge på at redusert antall tonn restavfall blir rimeligere. Prisene i markedet er usikre, svinger raskt og er konjunkturavhengige.
- Movar IKS har i 2023 gjort mange erfaringer knyttet til prosjekt egenregi. Når det gjelder økonomi har en eldre bilpark medført store kostnader til reparasjoner og vedlikehold. I tillegg til disse kostnadene genererer en eldre bilpark også overtid som følge av logistikk-utfordringer knyttet til at biler skal hentes på verksted, andre biler må gå doble skift med mer.

- Personalkostnader:

- Innfasing av matavfallsinnhenting vil medføre en oppbemanning på totalt 6-8 årsverk. Dette er lagt inn i budsjett. En redusert hentefrekvens for matavfall, fra ukentlig til hver fjortende dag vil redusere personalkostnaden.
- Det er lagt inn en reduksjon i postene vikar og overtid i avdeling 65, beredskap. Her er det lagt inn to faste årsverk fra 1.4. 2024. To årsverk er fasett inn i planen med virkning 1.1.2026.
- Det ble budsjettert med en lønnsvekst i 2023 på 4,0%, mens oppgjøret lander i området 5,2% etter sentrale forhandlinger.
- Ny divisor i utregning av årstimetallet i beredskapsavdelingen medfører en merkostnad i 2023 på ca 1 mill.kr.

- Andre faktorer:
 - Veksten i KPI totalindeks siste 12 måneder ihht SSB (publisert 11. september 2023) er på 4,8%. Vi ser en lavere prisvekst innen drivstoff og elektrisitet enn tidligere. Budsjettet har i seg en noe lavere energipris enn i budsjett 2023.

- Finanskostnader:
 - I budsjettsaken som var til behandling i styret i september 2022 ble rentenivået problematisert. Følgende sto i saken; *De senere årene har rentene holdt seg stabilt svært lave, men dette er i ferd med å snu. Signalene fra sentralbankene tilsier at rentenivået skal raskt opp, for deretter å flates ut over tid. Rentnivået er forventet til over det dobbelte av hva som ble spådd på samme tid i fjor, hvilket slår betydelig ut i et selskap som MOVAR, hvor alle investeringer finansieres gjennom låneopptak. I budsjettet for 2022 antok vi at renten i 2023 ville ligge på 2,0%. Signalene vi har mottatt i skrivende stund sier at renten i 2023 vil ligge på 4,6%.* Med fasit i hånd kan vi trygt si at denne antagelsen ble rett. Rentnivået i 2023 har ligget på 4,6% og for 2024 budsjetteres det med en rente på 5,5%. Dette medfører betydelige kapitalkostnader for Movar og påvirker igjen det totale gebyrnivået ut mot innbyggerne i våre eierkommuner.

MOVAR leverer tjenester på tvers av selskapets ulike avdelinger og mellom moderselskap og datterselskap. Som følge av dette bokføres betydelige inntekter og kostnader internt i selskapet. På den måten blåses både inntektssiden og kostnadssiden opp. Dette påvirker ikke selskapets pris- og kostnadsutvikling.

I forhold til 2023, gir dette vesentlig endringer i 2024. Dette har sammenheng med at kapitalkostnader for etablering av selskapets transportavdeling belastes videre fra avd. 56 til 55, og blåser opp både kostnader og inntekter innenfor sektoren renovasjon. Det skal nevnes at denne internomsetningen verken påvirker kommunens eller innbyggerne sine kostnader.

Budsjettet for 2024 gjøres opp med samlede driftsinntekter på kr 576 millioner (inkludert intern omsetning), og et overskudd etter finansposter på ca. kr 20 millioner.

Budsjettert resultat i de ulike selvkostområdene skal regulere de respektive selvkostfondene i ønsket retning. Det er nå kun ett område hvor fondet skal reguleres ned. Øvrige fond må bygges opp for å møte økte kapitalkostnader som følge av tunge investeringer. Generelt preges flere av områdene av at man nå må drive i balanse eller med overskudd. Dette etter å ha drevet i underskudd de siste årene for å regulere selvkostfond.

Ifølge retningslinjene for selvkost (H-3/14 pkt. 1.17) skal vi, **som hovedregel**, avregne både positive og negative fond i løpet av en 5- års periode.

Produksjon av materiale til budsjettet har pågått helt frem til publiseringen i Admincontrol.

Det kan derfor forekomme skrivefeil og layoutmessige løsninger som ikke er optimale. Før budsjett- og økonomiplanen oversendes representantskapet vil slike feil bli forsøkt korrigert.

De endringer som eventuelt følger av styrets behandling vil innarbeides i dokumentet før oversendelse til representantskapet.

Administrasjonen er beredt til å besvare spørsmål under behandlingen.

Tykkemyr, 21. september 2023

Ulf Ellingsen
Adm. direktør

Merete Ruud Tuskin
Økonomi- og adm. sjef

BUDSJETT 2024

ØKONOMIPLAN
2024 - 2027

INNHALDSFORTEGNELSE

➤ Innledning	1
➤ Driftsbudsjett for 2024 og økonomiplan for årene 2024 - 2027 for MOVAR IKS	8
➤ Drifts- og investeringsbudsjett for 2024 med økonomiplan for årene 2024 - 2027 Avd. 10 - Administrasjon	9 - 12
➤ Drifts- og investeringsbudsjett for 2024 med økonomiplan for årene 2024 - 2027 Avd. 11 - Teknisk avdeling	13 - 14
➤ Drifts- og investeringsbudsjett for 2024 med økonomiplan for årene 2024 - 2027 Avd. 20 - Vansjø Vannverk	15 - 22
➤ Drifts- og investeringsbudsjett for 2024 med økonomiplan for årene 2024 - 2027 Avd. 30 - 40 - 45 - Renseanleggene samlet	23 - 29
➤ Drifts- og investeringsbudsjett for 2024 med økonomiplan for årene 2024 - 2027 Avd. 50 - Solgård Avfallsplass	30 - 35
➤ Drifts- og investeringsbudsjett for 2024 med økonomiplan for årene 2024 - 2027 Avd. 55+56 - Husholdningsrenovasjon	36 - 40
➤ Drifts- og investeringsbudsjett for 2024 med økonomiplan for årene 2024 - 2027 Avd. 60 - 65 - 70 - 75 - MIB	41 - 50

Innledning

Budsjett- og økonomiplan 2024 - 2027

I henhold til lov om interkommunale selskaper med tilhørende forskrifter er MOVAR IKS (senere forkortet til MOVAR) pålagt å utarbeide økonomiplan og årsbudsjett i tråd med lovens § 20:

"Representantskapet skal en gang i året vedta selskapets økonomiplan. Den skal legges til grunn ved selskapets budsjettarbeid og øvrige planleggingsarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden."

Budsjett- og økonomiplan vil derfor gi oversikt på følgende elementer:

- Sannsynlige inntekter
- Forventede utgifter
- Investeringsbudsjett
- Finansiering av investeringer
- Renter og likviditet
- Gjeldsbyrde/låneoversikt
- Prioriterte oppgaver

Selskapet er inndelt regnskapsmessig i følgende avdelinger:

Fellesfunksjoner:

Avd. 10	Økonomi og administrasjon
Avd. 11	Teknisk avdeling

Vannområdet (Tidligere benevnt Vann og Avløp):

Avd. 20	Vansjø Vannverk
Avd. 30	Kambo Renseanlegg
Avd. 40	Fuglevik Renseanlegg
Avd. 45	Hestevold Renseanlegg

Renovasjon:

Avd. 50	Solgård Avfallsplass
Avd. 55+56	Renovasjonstjenester

MIB - Mosseregionen interkommunale brann og redning:
(de to sistnevnte utgjør enheten «forebyggende avdeling»)

Avd. 60	MIB – administrasjon
Avd. 65	MIB – beredskapsavdeling
Avd. 70	MIB – feierseksjon
Avd. 75	MIB - tilsynsseksjon

Samtlige interne tjenester faktureres mellom avdelingene.

Forutsetninger:

Fremlegg til budsjett og økonomiplan er basert på selskapets strategiplan som i skrivende stund er under revisjon. Ny strategiplan vil også ha en tilhørende handlingsplan. MOVARs drift skal fortsatt baseres på en samfunnsansvarlig forretningsdrift, som igjen bygger på en tredelt bunnlinje med fokus på både økonomi, samfunn og miljø. Dette kommer også til uttrykk i selskapets visjon:

Fremtidsrettede løsninger i miljøets og samfunnets tjeneste!

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (Retningslinjer i rundskriv H-3/14). Disse legges til grunn ved beregninger innenfor MOVARs selvkostområder.

MOVAR har i sin økonomiplan forutsatt at selvkostfond på de ulike tjenestene håndteres i selskapet i henhold til tidligere praksis.

Innenfor økonomiområdet «Husholdningsrenovasjon» har vi lagt til grunn følgende tjenesteytelser:

- Råde, Vestby og Våler kommune har avtale om renovasjonstjenester etter modell «B» i Selskapsavtalen, som foruten innsamling av avfall hos abonnentene også omfatter fakturering og annen administrasjon.
- Moss kommune har avtale om renovasjonstjenester etter modell «A» i Selskapsavtalen, hvor kommunen utfører flere administrative tjenester og fakturering av egne innbyggere/abonnenter selv.

I tillegg til renovasjon er det tatt høyde for videreføring av inngåtte avtaler tilknyttet slamrenovasjon for kommunene Råde, Våler og Moss.

MOVAR leverer tjenester på tvers av selskapets ulike avdelinger og mellom moderselskap og datterselskap. Som følge av dette bokføres betydelige inntekter og kostnader internt i selskapet. På den måten blåses både inntektssiden og kostnadssiden opp. Dette påvirker ikke selskapets pris- og kostnadsutvikling.

Generelt

Året 2022 var et særskilt kostbart år for MOVAR, så vel som for de fleste andre selskaper. Strøm, drivstoff, generell KPI og rentenivå var kostnadsdrivende faktorer som satt fotavtrykk dette året. Stort sett alle opparbeidede fond endte opp med negative saldoer. I budsjettet for 2023 ble fondene hensyntatt og så langt i år ser det ut til at flere av selskapets fond, i løpet av året vil utlignes. Budsjettet for 2024 er utarbeidet på grunnlag av overstående, samt kjente eksterne faktorer.

MOVAR er godt i gang med flere fremtidsrettede investeringsprosjekter. I VA-sektoren pågår nå store og tidkrevende prosjekter. På vann er vi godt i gang med etablering av vannforsyning nord, fra Årvoll til Vestby grense. Prosjektet var opprinnelig ventet ferdigstilt i løpet av 2023. Imidlertid har den siste etappen vist seg å være komplisert og kostbar. Følgelig blir den delen av prosjektet som er ferdigstilt delavsluttet og tatt i bruk nå i 2023/2024. Den siste strekningen på ca. 1 kilometer oppføres som eget prosjekt i investeringsplanen og forventes ferdig først i 2027/2028.

Avløp preges av de største investeringene. Vi foreslår her en fortsatt opptrapping av pris for fortløpende å møte kapitalkostnadene som her knyttes til prosjektet. Oppgradering av Fuglevik Renseanlegg og overføring fra Kambo Renseanlegg skal følge milepælsplan fastsatt av Statsforvalteren.

På renovasjons- siden pågår prosjekter tilknyttet innsamling av matavfall. Dette er et krevende arbeid med tanke på både ressursbruk og omdømme.

Parallelt med at flere større prosjekter i selskapet skyter fart, er arbeidet rundt etableringen av et felles sentralsorteringsanlegg for husholdningsavfall i Østfold (Østfold Avfallssortering IKS) også godt i gang. I henhold til utkast til Selskapsavtalen skal dette anlegget finansieres i sin helhet med låneopptak, som så belastes renovasjonskundene i de enkelte kommunene som en solidarisk leveringspris til anlegget. Anlegget ser ut til å være ferdigstilt i 2026/2027.

Gjennom likelydende vedtak i samtlige eierkommuner ble det i 2016 vedtatt en ny brannordning. Samtidig ble det foretatt en revisjon av fordelingen av kostnader til felles brann og redning («brannbrøken»). Ordningen er senere rullert og oppdatert gjennom Selskapsavtalen for MOVAR. Brannbrøken skal rulleres i neste omgang i 2024.

I 2021 ble den siste oppbemanningen i beredskapsavdelingen foretatt i tråd med tidligere vedtak rundt implementering av ny brannordning.

I løpet av året 2022 er to nye brannstasjoner ferdigstilt; en i Rygge og en i Såner. Dette i overensstemmelse med ny brannordning.

Kommunens tjenestebidrag til feiervesenet er fordelt mellom kommunene etter antall pipeløp. Feiertjenesten er det eneste selvkostområdet innenfor brann og redning.

Av de tyngste prosjektene fremover i MOVAR kan her nevnes:

- Etablering vannledning nord
- Oppgradering Fuglevik RA/overføringsledning fra Kambo RA til Fuglevik RA
- Ny/Utvidet gjenvinningsstasjon på Solgård
- Husholdningsrenovasjon – innsamling og sortering av matavfall
- Solgård Avfallsplass – uttak av fjell og utvidelse av deponiet

Lønns- og prisstigning

Regjeringen har fastsatt et inflasjonsmål for pengepolitikken i Norge. Norges Bank sikter mot en inflasjon som ligger nær 2,0 prosent over tid, og dette styres bl.a. ved fastsettelsen av styringsrenten.

Veksten i KPI totalindeks siste 12 måneder ihht SSB (publisert 11. september 2023; for august) er på 4,8 %, mot 6,5 % på samme tid i fjor. Renteøkningene er en av årsakene til at inflasjonen er på vei ned. Langtidsprognosene i økonomiplanen er ikke inflasjonsjustert, men det er imidlertid korrigert for mengdeendringer samt erfaringstall fra løpende drift.

Neste år skal det gjennomføres et hovedoppgjør for både Hovedtariffavtalen og Bedriftsavtalen. Det er lagt inn som forutsetning for budsjettet 2024 at lønnsoppgjøret fremforhandles innenfor en ramme på 5,0 % med virkningstidspunkt 1. mai.

Lønnsoppgjøret 2023 er ikke ferdig avtalt i MOVAR når budsjettet for 2024 legges, men her er en ramme på 5,2 % lagt til grunn. Årets oppgjør overgår dermed de 4 % vi la til grunn i vårt budsjett for 2023, og vi drar på den måten med oss ekstra lønnskostnader inn i 2024.

Selskapet forholder seg til sentrale oppgjør og føringer.

Vi har på kort tid hatt stor økning i antall ansatte og for 2024 er det budsjettet lønn for 200 heltidsstillinger. En del av disse er ennå ikke besatt, og behovet for eventuelle ansettelser vil vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle. Endringer i aktivitetsnivået i de ulike avdelingene, som f.eks. frekvens for innhenting av matavfall, vil være ett moment for antall nyansettelser. Arbeidsmiljølovens bestemmelser om overtid er også svært avgjørende. Mye av vår virksomhet er styrt av vær og hendelser, og derfor vil vi til tider mangle tilgjengelig mannskap som kan kalles inn.

Pensjonskostnadene for kommunale virksomheter har i senere år utgjort en stor andel av personalkostnadene. Dette blant annet fordi pensjonsinnretningenes avkastning er lav i forhold til hva som må til for å dekke de fremtidige pensjonsutbetalingene.

KLP, som er vår pensjonsleverandør, uttaler at bedriftens tilskudd normalt skal være på 15-20 % av brutto lønnsutbetaling. Vår erfaring er at dette svinger mye. Vi har lagt inn 20 % som påslag for 2024. I tillegg tilkommer arbeidsgiveravgift på innbetaling av pensjon idet vi nå har brukt opp alle midlene på premiefondet og må betale av vår egen likviditet.

De ansattes trekkpliktige pensjonsdel på 2,0 % har ingen effekt for arbeidsgiver.

Renter

Sentralbankene har justert rentenivået raskt opp de siste 2 årene. For den 4- års perioden vi nå går inn i, har bankene signalisert at renta skal flates litt ut, for den avtar mot slutten av økonomiplanperioden.

Administrasjonen har i budsjettarbeidet valgt å følge de signalene vi har fått fra Kommunalbanken. Signalene er at rentenivået i 2024 antas å være på det høyeste med en forventning om en nedadgående renteutvikling i de kommende årene, slik:

Fig. 1: Renteutvikling – 3 mnd. Nibor (5 år); Kommunalbanken

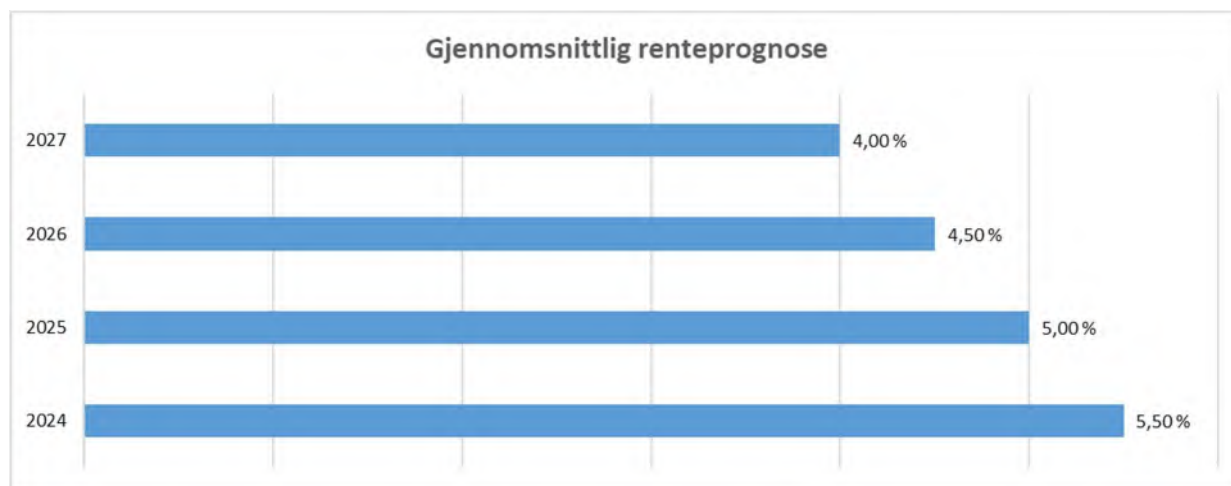

Fig. 2: Gjennomsnittlig renteprognose i økonomiplan- perioden, avrundet opp, basert på fig.1 - Kommunalbanken

Rentenivået er selvsagt svært usikkert og påvirkes av flere ulike forhold. Det er derfor vanskelig å spå korrekt rentenivå. For MOVAR sin del handler rentekostnadene likeså godt om når låneopptak foretas, så vel som at vi treffer helt på rentenivå. Administrasjonen foretar trinnvisse opptrekk for å hindre unødig kapitalbinding og for å drive så kostnadseffektivt som mulig. For år 2024 budsjetterer vi derfor med en snittrente på **5,5 %**.

For å illustrere antatt renteutvikling fremgår det av understående tabell hva vi la til grunn for inneværende års budsjett, sette opp mot hva vi i dag har forutsetning for å anta:

År	Budsjettert for 2023 – 2026	Forslag til budsjett for 2024 - 2027
2023	4,60 %	-
2024	4,50 %	5,50 %
2025	4,10 %	5,00 %
2026	3,75 %	4,50 %
2027		4,00 %

Investeringer

Det er beløpsmessig store og ressurskrevende investeringer som skal gjøres de nærmeste årene. De fleste av investeringene har vært ivaretatt i økonomiplanene også tidligere, og det er igangsatt forprosjekter som har medført endringer både på kostnadsestimater og antatte tidspunkter for gjennomføring.

	Total budsjettramme
Vedtatt budsjettramme	2 716 065 000
Foreslått budsjettramme	2 700 750 000
Foreslått reduksjon av budsjettramme	-15 315 000

For perioden 2023-2026 har MOVAR vedtak på å investere i prosjekter for til sammen kr 2 716 065 000. Når det gjelder kommende periode fra 2024-2027 videreføres selskapets investeringsbehov innenfor den samme rammen. Dette som følge av at de største prosjektene er godt i gang og strekker seg over en lang periode. Foreslått budsjettramme for år 2024-2027 tilsvarer kr 2 700 750 000.

Enkelte av selskapets prosjekter vil komme til å strekke seg ut over den kommende økonomiplanperioden. Dette gjelder prosjekter tilknyttet vann og avløp. Vi har i disse tilfellene tatt høyde for full effekt av kapitalkostnadene i 2027 for å møte disse kostnadene fortløpende.

Litt om nye Fuglevik renseanlegg, som da er MOVARs største investering

MOVAR har krav om å etablere nytt renseanlegg på Fuglevik i 2026. Utslippstillatelsen som ble gitt av Statsforvalteren i 2021 oppstilte de strengeste kravene gitt til et renseanlegg med utslipp til sjø i Norge. Tilsvarende krav ble ikke stilt i anlegg på den andre siden av fjorden. Utslippstillatelsen ble derfor påklaget, men Miljødirektoratet har opprettholdt kravet etter klagebehandling sommeren 2022.

Investeringsforslagene med tilhørende finansiering forutsettes vedtatt sammen med budsjett for 2024 og økonomiplan for 2024 - 2027. Det følger oversikt over investeringsplanene sektorvis, senere i økonomiplanen.

Fig. 3: Godkjent låneramme er satt til 3 000 millioner kroner. Selskapets låneportefølje vil i løpet av økonomiplanperioden ligge tett opp til vedtatt låneramme. På det høyeste vil lånerammen vise kr 2 997 500 000.

Selskapet har forholdsvis høy belåning i forhold til omsetning, og som følge av planlagte investeringer vil det også foretas store låneopptak også de nærmeste årene. Generelt for vår type virksomhet kreves det store investeringer i anlegg, samtidig som man innenfor selvkostområder har begrensede muligheter har til å bygge opp egenkapital.

Fra år 2024 og utover er all lånefinansiering knyttet til ordinær flytende rente. Den rentekostnaden vi kan belaste innbyggerne med er fastsatt til 5-årig swap-rente med et tillegg på 0,5 prosentpoeng (Ihht H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester). Følgelig er det ingen planer om ytterligere sikring i form av lånerenter, da vi uansett ikke kan påvirke den rentesatsen som skal betales av våre kunder.

Selskapet benytter ingen avanserte finansielle instrumenter, og låneopptak foretas normalt i Kommunalbanken eller KLP. Avdragstid på lån vil som hovedregel være i samsvar med avskrivningstiden på den investeringen som er finansiert gjennom lånet. Det betyr at det som kostnadsføres som avskrivninger i regnskapet har en viss samvariasjon med det som betales i avdrag på lån. Selskapets likviditet består i sin helhet av ordinære bankinnskudd i Nordea. Ved inngang til budsjettperioden er likviditeten stram, men tilfredsstillende.

Administrasjonen følger utviklingen tett, og ulike alternativer for å bedre likviditeten både vurderes, og utføres jevnlig. Som et eksempel her kan nevnes at administrasjonen foretar nye låneopptak trinnvis, slik at selskapet ikke blir sittende med mer lån enn nødvendig gjennom året. Videre sørger administrasjonen å få innfridd grønne lån der hvor dette er aktuelt i selskapet.

Alternativer for å bygge egenkapital og likviditet er imidlertid svært begrensede for et selskap som MOVAR, hvor hovedaktiviteten av virksomheten skal drives til selvkost.

Driftsbudsjettet for 2024 gjøres opp med et overskudd for å balansere negative selvkostfond.

Tykkemyr 20. september 2023
Ulf Ellingsen
Adm. direktør

Merete Ruud Tuskin
Økonomi- og adm. sjef

MOVAR IKS

	REGNSKAP 2022	BUDSJETT 2023	BUDSJETT 2024	BUDSJETT 2025	BUDSJETT 2026	BUDSJETT 2027
DRIFTSINNEKTER	-378 861 647	-458 477 000	-576 090 000	-614 174 000	-650 617 000	-728 366 000
DRIFTSKOSTNADER						
Materialkostnader og tjenestekjøp	120 378 984	123 576 000	154 525 000	155 072 000	153 386 000	155 970 000
Personalkostnader	133 480 440	158 293 000	182 816 000	183 301 000	185 056 000	185 056 000
Andre driftskostnader	104 420 053	111 692 000	133 429 000	132 456 000	131 904 000	131 953 000
Avskrivninger	31 368 163	38 027 000	53 918 000	109 061 000	127 332 000	167 083 000
Avregnet Movar Næring AS	-2 891 000	100 000	-4 166 000	-4 166 000	-4 166 000	-4 166 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	386 756 640	431 688 000	520 522 000	575 724 000	593 512 000	635 896 000
DRIFTSRESULTAT	7 894 993	-26 789 000	-55 568 000	-38 450 000	-57 105 000	-92 470 000
Finansinntekter	-2 957 507	-1 260 000	-2 010 000	-1 910 000	-1 710 000	-1 510 000
Finansutgifter og finans.nedskrivn.	8 244 083	18 829 000	37 530 000	41 878 000	63 372 000	113 046 000
NETTO FINANSKOSTNADER	5 286 576	17 569 000	35 520 000	39 968 000	61 662 000	111 536 000
RESULTAT FØR DISPONERING	13 181 569	-9 220 000	-20 048 000	1 518 000	4 557 000	19 066 000
Regulert mot egenkapital	734 579	4 968 000	1 647 000	839 000	-12 000	-163 000
Avsetning etterbruksfond	-744 270	-900 000	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Regulert mot selvkostfond	13 191 257	-13 288 000	-20 895 000	1 479 000	5 369 000	20 029 000
SUM DISPONERINGER	13 181 566	-9 220 000	-20 048 000	1 518 000	4 557 000	19 066 000

AVD. 10 ADMINISTRASJON

	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DRIFTSINNEKTER	-26 663 190	-26 761 000	-31 036 000	-31 036 000	-31 036 000	-31 036 000
DRIFTSKOSTNADER						
Materialkostnader og tjenestekjøp	0	0	0	0	0	0
Personalkostnader	15 666 504	16 704 000	20 755 000	20 755 000	20 755 000	20 755 000
Andre driftskostnader	8 861 686	8 097 000	8 777 000	8 677 000	8 512 000	8 512 000
Avskrivninger	1 598 401	1 560 000	1 574 000	1 524 000	1 578 000	1 572 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	26 126 591	26 361 000	31 106 000	30 956 000	30 845 000	30 839 000
DRIFTSRESULTAT	-536 599	-400 000	70 000	-80 000	-191 000	-197 000
Finansinntekter	-2 936 381	-1 260 000	-2 010 000	-1 910 000	-1 710 000	-1 510 000
Finansutgifter	1 019 350	1 660 000	1 888 000	1 770 000	1 546 000	1 332 000
NETTO FINANSINNEKTER	-1 917 031	400 000	-122 000	-140 000	-164 000	-178 000
RESULTAT FØR DISPONERING	-2 453 630	0	-52 000	-220 000	-355 000	-375 000
Overføres egenkapital	-2 453 631	0	-52 000	-220 000	-355 000	-375 000
SUM DISPONERINGER	-2 453 631	0	-52 000	-220 000	-355 000	-375 000

AVD. 10 ADMINISTRASJON - DRIFT

Avdelingen dekker alle felles administrasjonskostnader i tillegg til en rekke andre felleskostnader i selskapet. Dette gjelder bl.a. regnskap, lønninger, fakturering, økonomiforvaltning, HMS, HR, innkjøp, revisjon, felles konsulenttenester, juridisk bistand, velferd, bedriftshelsetjeneste, personalforsikringer, styre- og møtehonorarer, IT- og lisenskostnader med mer. I tillegg inngår drift av felles IT- plattform for hele selskapet.

Kostnadene fordeles på MOVAR sine øvrige avdelinger i forhold til beregnet administrativt ressursbruk. Kostnadene skal fordeles på sektorer både innenfor og utenfor selvkostområdet, og beregningsmetoden for fordeling av kostnadene etterprøves årlig av selskapets revisor.

Inntekter

I hovedsak er inntektene basert på overføringer fra de ulike avdelinger i selskapet, hvilket videre er beregnet ut fra ressursbruk. I tillegg beregnes et administrativt bidrag fra MOVAR Næring AS, som følger av at alt administrativt arbeid utføres av ansatte i moderselskapet.

Netto finansposter

Netto finansposter inneholder både ordinære renter på bankinnskudd, som kommer fra selskapets ordinære likviditet, samt rentekostnader knyttet mot avdelingens investeringer.

Kostnader

Administrasjonen har, i likhet med de øvrige sektorene, hatt en kritisk gjennomgang av samtlige konti.

Personalkostnader

I postgruppen personalkostnader inngår flere kostnadsposter enn det som direkte knyttes mot lønn. Velferdstiltak på tvers av selskapet og personalforsikringer er eksempler på dette. Selskapets bedriftshelsetjeneste utgjør også her en betydelig andel.

Videre har selskapet de siste årene vokst betraktelig, og vi har behov for flere ansatte på økonomisiden. I budsjettforslaget er det derfor lagt inn en ny økonomimedarbeider. I tillegg går en av våre ansatte av med pensjon, etter ca. 30 år i MOVAR. Dette er vår lønnsansvarlig som planlegges erstattet med noe overlapp i 2024. Ut over dette trapper selskapets controller ned sin stillingsprosent, mot slutten av 2024. Hans etterfølger som controller er hensyntatt i budsjettforslaget.

Andre driftskostnader

Kostnader tilknyttet service- og vedlikeholdsavtaler samt lisenser for datasystemer er blant de tyngste postene i budsjettet til avdelingen. Disse kostnadene forhåndsbelastes i administrasjonsavdelingen og fordeles deretter forholdsmessig ut på de ulike avdelingene.

Avskrivninger og finans

Avdelingens anleggsmidler består i hovedsak av selskapets administrasjonsbygg samt noen tekniske installasjoner og datasystemer. Bygget har rimelig lang avskrivningstid, og det betyr at avdelingen vil ha en nærmest fast kostnad med avskrivninger og renter over en lengre periode.

Resultat

Avdelingen utfører fellesfunksjoner som fordeles på de øvrige sektorene i MOVAR. For kommende budsjett og økonomiplan- periode forventes avdelingen å gå beskjedent i pluss.

AVD. 10 ADMINISTRASJON - INVESTERINGER

Benevnelse	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Estimert pr. 31.12.2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Forprosjekt nytt kundebehandlingssystem	500 000	500 000	165 000	335 000	-	-	-
Brannmurer	100 000	-	-	-	-	-	-
4 nye servere	450 000	450 000	450 000	-	-	-	-
Nimble-SAN: Oppgradering av hovedlagring	400 000	400 000	400 000	-	-	-	-
Nye nettsider	-	700 000	-	100 000	600 000	-	-
Utskifting av lagrings- og driftsservere	-	700 000	-	700 000	-	-	-
Skybasert økonomisystem	-	200 000	-	200 000	-	-	-
SUM	1 450 000	2 950 000	1 015 000	1 335 000	600 000	0	0

Vedtatt budsjetttramme foreslås økt med kr 1 500 000, til kr 2 950 000.

Følgende prosjekter er, eller blir ferdigstilt i løpet av inneværende år:

- Brannmurer; kr 100 000
- 4 nye servere; kr 450 000
- Oppgradering av hovedlagring (Nimble-SAN); kr 400 000

Vedtatt prosjekt - Nytt kundebehandlingssystem; kr 500 000:

En av målsetningene i strategisk handlingsplan er å forenkle og forbedre kundeopplevelsen til våre innbyggere og brukere. I dag kan kundene kontakte oss via telefon, e-post, skjemaer på nettsidene og Facebook. I fremtiden ser vi for oss at antall kanaler øker. For å oppnå en mer strømlinjeformet og redusert sårbarhet i vår kundebehandling, har vi behov for et felles system for å håndtere kundeforholdene på tvers av alle kanalene. Målet internt er en mer effektiv og standardisert kundebehandlingsprosess. På den måten vil våre kunder oppleve en raskere og mer enhetlig kundebehandling.

På bakgrunn av overstående ble det derfor, i 2021, bestemt at et vi skulle implementere et felles kundebehandlingssystem på tvers av tjenesteområdene i selskapet. Det var her avsatt tid for gjennomføringen i 2022 og 2023.

Som følge av økt aktivitet i øvrige sektorer i MOVAR har prosjektet blitt prioritert lengre ned enn ønskelig, og prosjektet befinner seg fremdeles i oppstartsfasen. Frem til nå er det lagt ned nødvendig arbeid med å strømlinjeforme datagrunnlaget som ligger til grunn mellom et kundebehandlingssystem og økonomisystem. Dette er et stykke arbeid som har vært nødvendig for å møte morgendagens løsninger.

Administrasjonen ønsker å sette fokus på dette prosjektet og tar sikte på å gjennomføre og ferdigstille prosjektet i 2024.

Nytt prosjekt – Nye nettsider; kr 700 000:

MOVAR jobber målrettet for at innbyggere og andre kunder skal ha oppleve god tilgang på enkel informasjon og brukervennlige selvbetjeningsløsninger. Hvert år gjør brukerne over 160.000 oppslag på movar.no, fra mer enn 90.000 digitale enheter.

I 2023 ble det lovfestede krav til universell utforming av nettsider i Norge. Movar.no bryter med 31 av 47 av kravene, ifølge det eksterne selskapet som gjennomførte en samsvarsvurdering av nettsidene opp mot lovkravene i 2023.

Dagens nettsider ble produsert i 2014 og er dermed lite egnet for cirka 70 % av trafikken som kommer fra mobile enheter. Nye nettsider vil ta høyde for lovkrav, brukervennlighet og selvbetjeningsløsninger, samt planlagte tiltak for å digitalisere dataflyt og effektivisere kundereise/interne arbeidsprosesser.

Administrasjonen ønsker å sette en foreløpig kostnadsramme på kroner 700.000 for prosjektet og gjennomfører et forprosjekt for å avklare den endelige kostnadsrammen.

Nytt prosjekt – Utskifting av lagrings- og driftsservere; kr 700 000:

MOVARs IT-avdeling skifter planmessig ut utstyr med en kritisk driftsfunksjon. En av MOVARs lagringsservere har passert sin forventede levetid og leverandøren tilbyr ikke lenger support/reservedeler til denne. Det samme gjelder tre driftsservere knyttet til IT-plattformen i selskapet.

Nytt prosjekt – Skybasert økonomisystem; kr 200 000:

Dagens ERP system, Visma Global, er et jordbasert økonomisystem som i nær fremtid kommer til å fases ut. Som følge av dette vil ikke systemet bli prioritert med hensyn på videreutvikling og implementering av ny funksjonalitet. Visma Global oppleves som mer og mer treigt og det bruker uforholdsmessig lang tid på enkelte prosesser. Integrasjoner med andre IT-systemer er heller ikke optimal og krever mer oppfølging av både intern IT avdeling og vår Visma forhandler.

Vi ser derfor et sterkt behov for å konvertere til et mer fremtidsrettet ERP system som både er mer egnet til vårt behov og som har mye større fleksibilitet med tanke på samspill med andre IT-systemer som MOVAR IKS benytter i dag. Vi har i MOVAR Næring AS foretatt den samme konverteringen, fra Visma Global til Visma Business NXT, og har høstet gode erfaringer i så måte. Administrasjonen foreslår å benytte en budsjettamme på kr 200 000 til å få skiftet ut dagens lokalt installerte løsning til et skybasert/nettbasert system.

AVD. 11 TEKNISK AVDELING

	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DRIFTSINNTEKTER	-6 227 441	-7 422 000	-8 300 000	-8 300 000	-8 300 000	-8 300 000
DRIFTSKOSTNADER						
Materialkostnader og tjenestekjøp	10 550	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Personalkostnader	4 964 976	5 783 000	6 635 000	6 635 000	6 635 000	6 635 000
Andre driftskostnader	1 002 582	1 319 000	1 398 000	1 419 000	1 456 000	1 488 000
Avskrivninger	222 618	250 000	201 000	192 000	165 000	141 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	6 200 726	7 367 000	8 249 000	8 261 000	8 271 000	8 279 000
DRIFTSRESULTAT	-26 715	-55 000	-51 000	-39 000	-29 000	-21 000
Finansinntekter						
Finansutgifter	26 715	55 000	51 000	39 000	29 000	21 000
NETTO FINANS	26 715	55 000	51 000	39 000	29 000	21 000
RESULTAT FØR DISPONERING	0	0	0	0	0	0
Ført mot egenkapital	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER	0	0	0	0	0	0

AVD. 11 TEKNISK AVDELING - DRIFT

Avdelingen utfører servicearbeid for alle avdelinger i MOVAR.

Inntektene baseres på internt salg av tjenester. Salget fremkommer som ordinære bestillinger gjennom året, men hovedsakelig som faste vedlikeholdskontrakter inngått med de respektive avdelingene.

Inntekter

Inntektstallene baseres på internt salg av tjenester og er beregnet slik at de skal dekke alle kostnadene i avdelingen. Avdelingens inntekter er å finne igjen som kostnader i de avdelingene hvor arbeidet utføres. I løpet av år 2023 fikk MOVAR IKS to nye brannstasjoner og en nyopprettet avdeling på Årvoll. Dette medførte ekstra oppdrag for teknisk avdeling. Imidlertid er det VA-anleggene som er største oppdragsgiver for Teknisk avdeling,

Kostnader

Materialkostnader og tjenestekjøp er meget beskjedent og handler om håndverktøy, deler og lignende.

Personalkostnader reguleres i tråd med beregnet lønnsvekst. Det er fortsatt en ubesatt stilling i avdelingen med byggteknisk kompetanse. Det er i budsjettet for 2024 beregnet at denne stillingen blir besatt.

Andre driftskostnader

Det er ikke tatt høyde for uforutsette kostnader, og samtlige kostnadskonti er kritisk gjennomgått.

Avskrivninger og finans gjelder hovedsakelig egne biler og er relativt stabilt fra år til år.

Resultat

Inntektene skal kun dekke inn de kostnader som avdelingen selv har, og avdelingen forutsettes å gå i balanse i hele den kommende perioden.

Regnskapsmessig overskudd eller underskudd som fremkommer ved årets slutt avregnes de øvrige avdelingene i selskapet i henhold til faktisk medgått arbeidstid.

AVD. 11 TEKNISK AVDELING - INVESTERINGER

Det er ikke investeringsplaner for avdelingen i økonomiplanen. Imidlertid må man være forberedt på at dette kan komme utover i perioden. Dette vil eventuelt kunne dreie seg om erstatning/utskifting av kjøretøy (varebil e.l.)

Som alternativ til rent kjøp vil man imidlertid vurdere bruk av operasjonell leasing. Det er ett kjøretøy i 2026 og ett i 2027 som har vært i drift i 10 år og dermed er nedskrevet til null verdi.

AVD. 20 VANSJØ VANNVERK

	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DRIFTSINTEKTER	-43 226 073	-54 382 000	-80 208 000	-80 208 000	-80 208 000	-80 208 000
DRIFTSKOSTNADER						
Varer, materiell og tjenestekjøp	6 622 448	7 460 000	9 580 000	9 580 000	9 580 000	9 580 000
Personalkostnader	6 339 037	7 106 000	7 864 000	7 864 000	7 864 000	7 864 000
Andre driftskostnader	25 725 592	25 031 000	28 543 000	27 583 000	27 583 000	27 583 000
Avskrivninger	8 717 936	8 753 000	17 561 000	17 741 000	16 808 000	17 377 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	47 405 013	48 350 000	63 548 000	62 768 000	61 835 000	62 404 000
DRIFTSRESULTAT	4 178 940	-6 032 000	-16 660 000	-17 440 000	-18 373 000	-17 804 000
Finansinntekter	0	0	0	0	0	0
Finansutgifter	1 839 235	3 544 000	19 400 000	17 300 000	15 500 000	16 800 000
NETTO FINANSKOSTNADER	1 839 235	3 544 000	19 400 000	17 300 000	15 500 000	16 800 000
RESULTAT FØR DISPONERING	6 018 175	-2 488 000	2 740 000	-140 000	-2 873 000	-1 004 000
Avregnet mot selvkostfond - vann	6 018 173	-2 488 000	2 740 000	-140 000	-2 873 000	-1 004 000
SUM DISPONERINGER	6 018 173	-2 488 000	2 740 000	-140 000	-2 873 000	-1 004 000

AVD. 20 VANNFORSYNING - VANSJØ VANNVERK - DRIFT

Avdelingen omfatter produksjon og levering av drikkevann til kommunene Moss, Råde, Vestby og Våler. I tillegg leveres og mottas vann gjennom det etablerte samarbeidet med Fredrikstad og Sarpsborg kommune, omtalt som *reservevannsamarbeidet*.

Moss kommune og Råde kommune forsynes direkte fra ulike avgreninger på MOVARs hovedvannledninger. Vestby kommune og Våler kommune forsynes også fra MOVAR og Vansjø vannverk, men her kjøper MOVAR transportkapasitet gjennom Moss kommune sitt ledningsnett for å kunne levere vannet frem til disse kommunene. Alle leveransepunkter har måling med godkjent mengdemåler.

Priser vann

Vi opererer med samme m³-pris til alle våre eierkommuner (solidarisk pris).

I vedtatt budsjett- og økonomiplan er det tatt høyde økte kapitalkostnader som følge av selskapets betydelige investeringer. Den største kapitalkostnaden i denne sektoren knyttes til vannledningen mot Vestby. Prosjektet strekker seg over flere år og den siste delstrekningen av vannledningen er planlagt ferdigstilt i løpet av 2027/2028.

Ut over økte kapitalkostnader påvirkes vannsektoren av markedets priser på strøm, kjemikalier og teknisk utstyr. Her vil store utslag også påvirke prisen på vann.

I år 2022 slo den uforutsette kostnaden tilknyttet strømpris betydelig ut i denne sektoren. Vannsektoren endte opp med et betydelig underskudd på drift, hvilket ble belastet selskapets selvkostfond. Pr. 1.1.2023 var tjenesteområdets selvkostfond negativt med kr 9 millioner, hvilket må innhentes de neste årene. Prisen på vann må derfor justeres mer opp enn hva som ble signalisert i fjorårets budsjettprosess.

Det foreslås en vannpris på kr **10,50** pr. m³ for året 2024. Dette er den prisen som selskapet la til grunn i inneværende økonomiplanperiode.

2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
10,50	7,20	5,70	5,40	5,20	5,20	4,90

Renter og ikke minst energipris/støtte er avgjørende for videre kostnadsutvikling.

Beregnet leveringspris på vann for påfølgende budsjettår antydes med følgende priser:

	Økonomiplan 2024 - 2027	Økonomiplan 2023 - 2026
2023		7,20 kr/m ³
2024	10,50 kr/m ³	8,90 kr/m ³
2025	10,50 kr/m ³	8,90 kr/m ³
2026	10,50 kr/m ³	8,90 kr/m ³
2027	10,50 kr/m ³	

Inntekter

Vannleveransene i m³ beregnes ut fra historiske målinger og anslag gjort mot kommunene.

Kommune	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Målt 2022	Målt 2021	Målt 2020	Målt 2019
Moss	4 750 000	4 800 000	4 750 000	4 928 003	4 801 560	3 052 387
Rygge						1 537 892
Råde	840 000	710 000	840 000	637 629	652 608	563 274
Vestby	1 850 000	1 760 000	1 850 000	1 781 156	1 885 253	2 059 493
Våler	146 000	165 000	146 000	205 474	189 977	206 307
Res. vann				0		0
Sum	7 586 000	7 435 000	7 586 000	7 552 262	7 259 398	7 419 353

MOVAR har driftsansvaret for reservevanns- samarbeidet. Kostnadene tilknyttet denne driften fordeles mellom partene, hvor vi fakturerer Sarpsborg og Fredrikstad for deres andel. For øvrig «bytter» vannverkene en viss mengde vann kontinuerlig for at vannet i rørene ikke skal bli stående i ro. Dette faktureres ikke, da man balanserer mengden slik at dette er et nullsum-forhold.

Kostnader

Materialkostnader og tjenestekjøp

Selskapets varekostnader tilknyttet sektoren for vann knyttes hovedsakelig til inngåtte avtaler med eksterne parter som omhandler direkte produksjon og drift av vår tjeneste. Av kostnader som pekes ut som betydelige kan her nevnes transport av vann gjennom Moss kommunes ledningsnett (leie av kommunens rør), transport- og leveringskostnader av slam samt bruk av kjemikalier på vårt vannverk.

MOVAR betaler i dag for transport av vann gjennom Moss kommunes ledningsnett. Det må denne sammenheng nevnes at når MOVAR ferdigstiller prosjektet om ny vannledning nord, vil denne kostnaden gradvis falle bort. Inntil videre må vi leie rørkapasitet for leveransen av vann til Vestby og til Våler.

For øvrig vil det påløpe merkostnad tilknyttet ferdigstilling av prosjektet, det gjenstår en utfordrende strekning på ca. en kilometer

Ny avtale er inngått rundt levering av slam, hvilket innvirker positivt på avdelingens materialkostnader.

Sektoren arbeider kontinuerlig med prosessforbedringer, dette for å optimalisere kvaliteten på vannet og kostnadene ved renseprosessen. Sektoren gjennomfører nye anbudskonkurranser knyttet til en del av tjenesten som her leveres når avtaletidspunkter utløper. Budsjettet har tatt høyde for kostnadsbesparelser gjennom reviderte avtaler.

Personalkostnader

Sektoren har en stabil og vel kvalifisert arbeidsstokk og man har ikke tatt høyde for noen endringer på personellsiden i 2024. Lenger ut i planperioden kan det være behov for styrking av fagpersonell.

Noe av fagkompetansen i sektoren er rettet mot oppfølgingen av de tunge investeringene som ligger i økonomiplanen på vannområdet, samt optimaliseringsprosjekter knyttet til drift på tvers av sektorene vann- og avløp. Enkelte stillinger er på den måten fordelt mellom ulike sektorer.

Andre driftskostnader

Kostnadene i denne postgruppen er forholdsvis stabile og ikke direkte lineære med vannproduksjonen. Imidlertid krever driften av vannverket mye elektrisk kraft, og vi er usikre på hva slags prisutvikling vi kan få på dette fremover. Vi opplevde nylig en firedobling av prisen, før den igjen falt ned til nærmest gammelt nivå. Til orientering har vi ikke funnet noen fastprisavtale som begrenser denne risikoen. Vi har ikke tatt høyde for ekstrempriser på elektrisk kraft i budsjettene. Vannverket står for ca. 50 % av selskapets forbruk av elektrisk kraft.

Usikkerheten rundt denne kostnaden vil følge oss utover i kommende periode, og kan slå kraftig ut, så sant det ikke settes inn kompensasjonsordninger for høye strømpriser for bedrifter.

Budsjettet for 2024 er lagt ut ifra en kritisk gjennomgang av samtlige konti på kostnadssiden.

Avskrivninger

Prosjekt «etablering av vannledning mot nord» var planlagt ferdigstilt i 2023. Imidlertid er det store utfordringer med siste etappe av dette prosjektet. Man har derfor valgt å delavslutte den strekningen som er fullført i 2023 (ved Kiwi på Kambo). Siste etappe er lagt inn som et eget investeringsprosjekt i økonomiplanen.

Vannverkets nye reservekraftanlegg, som vi ble pålagt å bygge, er nå ferdigstilt og har økt leveransesikkerheten på rent vann.

Begge disse aktiveringene betyr at avskrivningene øker betydelig fra og med 2024.

Øvrige avskrivningskostnader er stort sett knyttet til ledningsnett.

Netto finanskostnader

Sektorens anleggsmidler er lånefinansiert. Rentekostnad oppgitt i driftsregnskapet er reelle betalbare renter, og ikke kalkulatoriske renter ihht selvkostforskriften. Vi får nå i 2024 finanskostnader som følge av ferdigstilling av flere pågående og betydelige prosjekter, jfr. overstående punkt om avskrivninger. Dessuten har vi på kort tid opplevd en kraftig økning av rentenivået som får fullt utslag for hele 2024.

Resultat

Vansjø Vannverk budsjetteres med et underskudd i 2024, som forventes dekket inn i planperioden. Pr. dato ser det ut til at sektorens negative selvkostfond på ca. kr 9 millioner vil kunne gå i balanse i inneværende år.

AVD. 20 VANNFORSYNING - VANSJØ VANNVERK - INVESTERINGER

Benevnelse	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Estimert pr. 31.12.2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Driftskontrollsystem	4 900 000	4 900 000	900 000	3 000 000	1 000 000	-	-
Nye spylevannspumper	2 100 000	3 400 000	400 000	2 000 000	1 000 000	-	-
Etablering vannledning Nord - Del 1 aktiveres i 2023	235 000 000	235 000 000	215 000 000	-	-	-	-
Etablering vannledning Nord - Del 2	-	63 000 000	-	30 000 000	30 000 000	13 000 000	10 000 000
Reservekraftanlegg	42 000 000	42 000 000	42 000 000	-	-	-	-
Ny lagringstank for kullsyre	-	1 200 000	-	1 200 000	-	-	-
Nye frekvensomformere	-	1 600 000	-	1 600 000	-	-	-
	284 000 000	351 100 000	258 300 000	37 800 000	32 000 000	13 000 000	10 000 000

Vedtatt budsjetteramme foreslås økt med kr 67 100 000, til kr 351 100 000.

Prosjekter som er ferdigstilt i løpet av inneværende år er:

- Reservekraftanlegg; kr 42 000 000
- Vannledning nordover; del-avsluttes og nytt del-prosjekt opprettes

Vedtatt prosjekt - Driftskontrollsystem; kr 4 900 000:

Dagens kontrollsystem ble sist oppgradert i 2010. Den gangen var det automasjonsfirmaet Malthe Winje AS som ble valgt som samarbeidspartner og leverandør for programmering og tilpasning av driftskontrollsystemet «Citect SCADA»; et industrielt softwareprodukt. Det er flere aktører i bransjen som kan levere ulik teknologi og løsninger og dette er i stadig utvikling. Det vurderes at tiden er inne for å innhente tilbud på slike tjenesteleveranser og styresystem, slik at driftskontrollsystemet kan moderniseres, utvikles og forbedres ytterligere.

Det er svært krevende å anslå hva en slik anskaffelse vil kunne medføre av kostnader, men på bakgrunn av undersøkelser i markedet og egne erfaringer, anslås at dette vil kunne gjøres innenfor en ramme på kr 3 900 000.

Det vurderes at det i forbindelse med denne oppgraderingen vil være svært fordelaktig å samtidig legge inn ekstra midler til videreutvikling av energioppfølgingssystemet (EOS) ved vannverket. Det vil være kostnadsbesparende å gjøre en del av denne jobben samtidig med oppgraderingen. Med den strømprisutviklingen vi ser for tiden blir det desto viktigere å forsere arbeidet med å få på plass systemet og ytterligere energioptimalisering ved vannverket. Det foreslås derfor å utvide budsjetterammen i prosjektet til kr 4 900 000. Budsjetterammen ble oppjustert til kr 4 900 000 ifm. budsjettprosessen i 2023.

Vedtatt prosjekt - Nye spylevannspumper; kr 3 400 000:

Ved vannverket skal alle kritiske komponenter ha redundans. Dette er imidlertid ikke tilfellet pr. dags dato for spylevannpumpene. Det er i dag to pumper som spyler filtrene ved vannverket, men begge må driftes samtidig ved spyling av sandfiltrene. Hvis en av disse havarerer vil det kunne bli til dels kraftige driftsutfordringer og reduksjon i produksjonskapasiteten. Noe av dette utstyret er dessuten helt tilbake fra 1984, mens andre deler av utstyret er oppgradert i senere tid.

Konsulentselskapet Sweco har vært engasjert for å vurdere ulike alternativer for å få på plass en redundant løsning. Anbefalingen deres er å anskaffe 3 nye identiske spylevannspumper

med nye frekvensomformere, ventiler og tilpassede kabler, fremfor enda en ny oppgradering med komplementering.

Dette vil ifølge Sweco gi oss nytt pålitelig utstyr, optimale driftsforhold og redusere risiko, både med tanke på driftsutfordringer og uforutsette utgifter.

Prosjektet ble ikke påbegynt som planlagt i 2022. På grunn av intern ressursmangel og prioritering av andre oppgaver har dette prosjektet blitt utsatt. Siden opprinnelig budsjettering tilbake i 2021 har prisene endret seg betraktelig. Etter innhenting av oppdaterte priser viser nytt estimat i 2023 at prosjektet bør kunne la seg gjennomføre innenfor en budsjetteramme på kr 3 400 000,-.

Vedtatt prosjekt - Etablering vannledning mot nord; kr 298 000 000:

Bakgrunn for prosjektet:

MOVAR er i henhold til selskapsavtalen forpliktet til å dekke eierkommunenes behov for drikkevann/forbruksvann. Pr. i dag forsynes Vestby kommune og Våler kommune via Moss kommune sitt ledningsnett etter en avtale mellom Moss kommune og MOVAR.

Forsyningsmengden gjennom Moss kommune sitt ledningsnett mot Vestby er allerede i dag tidvis over den avtalte mengden og forårsaker utfordringer i Moss kommune sitt nett. Med forventet befolkningsvekst vil både Moss kommune og Vestby kommune få et stadig større vannforsyningsbehov. For å møte fremtidig behov er det derfor tidligere vedtatt å etablere en ny vannledning mot nord i regionen. På den måten sikres distribusjon av tilstrekkelig vannmengde til Vestby, nordre del av Moss samt til Våler.

Sommeren 2023 ble delstrekning 1 (de første 8 km) av vannledningen ferdigstilt og satt i normal drift. Det planlegges for å gjøre en delavslutning for denne delen av anlegget innen 2024 slik at man kan starte nedskrivning og føre rentekostnader på driftsbudsjettet fra og med 2024.

Det har vært en rekke årsaker og utfordringer underveis i prosjektet som har medført at delstrekning 1 har blitt vesentlig dyrere enn tidligere estimert. Det vises blant annet til langtidsbudsjett for 2022-2025 og O-sak 16/2022 hvor det er redegjort for dette.

Det anslås at delstrekning 1 vil få en sluttkostnad på ca. kr 215 millioner.

Det vil i tilfelle si at det er kr 20 millioner igjen av budsjetterammen på kr 235 millioner som ble vedtatt i langtidsbudsjettet 2023-2027.

Oppdatert kostnadsestimat utarbeidet i samarbeid med COWI AS viser imidlertid at bygging av den siste delstrekningen i prosjektet (fra KIWI-butikken på Kambo og frem til kommunegrensen mellom Moss og Vestby, ca. 1 km) isolert sett vil kunne koste ca kr 83 millioner.

Det betyr med andre ord at det mangler 63 millioner kroner for å komme i mål med prosjektet. Budsjetterammen i prosjektet økes derfor fra kr 235 millioner til kr 298 millioner.

Nytt prosjekt - Ny lagringstank for kullsyre; kr 1 200 000:

Kullsyre (CO₂) er en nødvendig kjemikalie i vannbehandlingsprosessen ved Vansjø vannverk. Linde Gas AS er gassleverandør og eier av eksisterende lagringstank og fordamperanlegg for kullsyre ved vannverket. Det er også Linde Gas som fjernovervåker nivået i tanken og sørger for transport og påfylling slik at den aldri går tom.

Linde Gas har påpekt at eksisterende lagringstank er gammel og at løsningene i tilknytning til denne ikke tilfredsstiller dagens krav med tanke på HMS for personellet som tar hånd om påfylling. Inntil videre løses dette tilfredsstillende ved at de alltid har to personer til stede ved påfylling. Linde påpeker også nødvendigheten av utskiftning for å sikre tilstrekkelig drifts- og leveringsikkerhet for vannverket.

Linde Gas har derfor fremmet et ønske om å erstatte den eksisterende tanken med en ny. Linde Gas vil bære kostnadene for ny tank og fordamperanlegg, men MOVAR må imidlertid bære kostnadene for etablering av blant annet nytt og tilpasset fundament, utbedring av vei/plass for påfylling, samt rørfremføring og tekniske installasjoner.

Når først ny lagringstank skal føres opp er det et sterkt ønske om å samtidig flytte den til baksiden av vannverket. En ny tank med helt ny utforming vil gi et helt annerledes visuelt uttrykk enn dagens løsning som er innebygget. Det er derfor ønskelig å plassere ny tank på baksiden av vannverket. Dette vil også gi fordeler som redusert risiko med tanke på trafikkuhell i forbindelse med påfylling og kortere avstand til doseringspunktet i vannverket. Ombygging og plassering av ny tank på eksisterende sted vil dessuten bli komplisert og omfattende fordi det vil medføre omlegging av annen infrastruktur som rør, kummer og kabelgater i bakken nært inntil dagens tank.

Konsulentselskapet COWI har bistått MOVAR med løsningsvurderinger og kostnadsestimering, samt med byggetillatelse inn mot kommunen.

Det anslås at MOVARs tilrettelegging for oppføring av ny lagringstank på baksiden av vannverket vil kunne la seg gjennomføre innenfor en budsjetttramme på kroner 1 200 000.

Nytt prosjekt - Nye frekvensomformere; kr 1 900 000:

I Vansjø vannverk og ved to av pumpestasjonene på ledningsnettet ønsker vi å oppgradere/fornye noen av frekvensomformerne som drifter store og kritiske pumper.

I vannverket har vi 4 pumper i tilknytning til kullfiltrene. Disse driftes av hver sin frekvensomformer som ble installert for over 20 år siden. Disse er sårbare for havari og vi ønsker derfor å redusere risiko ved å fornye to av disse omformerne neste år. Da oppnår vi sikrere redundans og kan tillate oss å kjøre videre med de to gjenværende til de begynne å feile eller havarere.

I Grimstadkilen har vi 4 frekvensomformere for råvannspumper som ble installert i år 2007. Ifølge antall driftstimer og alder bør vi også her skifte ut to av omformerne neste år. På samme måte som forklart over kan vi også her kjøre de gjenværende gamle omformerne til de feiler eller havarerer. Ved Grimstadkilen ønsker vi også å installere et harmonisk filter som vil være positivt for energibildet og energiforbruket der man har flere store pumpedrifter.

Ved PV9001 har vi 3 frekvensomformere som pumper rent vann mot Råde og reservevann til og fra Sarpsborg og Fredrikstad. Disse ble installert i år 2010 og vi ønsker her å fornye alle disse samtidig. Årsaken er alder og antall driftstimer. Samtidig ønsker vi også å flytte disse ut fra eksisterende tavler og ut i anlegget hvor det er et bedre og kjøligere klima for omformerne.

Etter innhenting av priser på frekvensomformere, harmonisk filter og installasjonskostnader mener vi at prosjektet bør kunne la seg gjennomføre innenfor en budsjettamme på kr 1 900 000.

AVD. 30 - 40 - 45 RENSEANLEGGENE SAMLET

	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DRIFTSINNTEKTER	-53 864 471	-68 727 000	-85 908 000	-123 347 000	-154 183 000	-231 273 000
DRIFTSKOSTNADER						
Materialkostnader og tjenestekjøp	15 947 570	16 750 000	17 365 000	17 365 000	17 365 000	17 365 000
Personalkostnader	10 684 107	10 887 000	12 892 000	12 892 000	12 892 000	12 892 000
Andre driftskostnader	23 014 461	22 302 000	24 210 000	24 005 000	24 005 000	24 005 000
Avskrivninger	7 501 830	6 667 000	5 886 000	60 886 000	78 150 000	116 009 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	57 147 968	56 606 000	60 353 000	115 148 000	132 412 000	170 271 000
DRIFTSRESULTAT	3 283 497	-12 121 000	-25 555 000	-8 199 000	-21 771 000	-61 002 000
Finansinntekter						
Finansutgifter	1 250 396	1 628 000	1 311 000	9 403 000	31 681 000	81 285 000
NETTO FINANSKOSTNADER	1 250 396	1 628 000	1 311 000	9 403 000	31 681 000	81 285 000
RESULTAT FØR DISPONERING	4 533 893	-10 493 000	-24 244 000	1 204 000	9 910 000	20 283 000
Avregnet mot selvkostfond - avløp	4 533 893	-10 493 000	-24 244 000	1 204 000	9 910 000	20 283 000
SUM DISPONERINGER	4 533 893	-10 493 000	-24 244 000	1 204 000	9 910 000	20 283 000

AVD. 30 – 40 – 45 AVLØP - DRIFT KAMBO, FUGLEVIK OG HESTEVOLD RENSEANLEGG

I henhold til avtaler mellom kommunene forutsettes det at prisen for rensing av avløpsvann skal være den samme uavhengig av hvilket renseanlegg som behandler avløpsvannet (solidarisk pris). Dette innebærer at renseanleggene økonomisk skal sees som én enhet selv om det føres separate regnskaper for hvert anlegg.

Drift av to nedslitte anlegg merkes, og uforutsette vedlikeholdskostnader kommer stadig. Tross dette leverer anleggene gode rensresultater i tråd utslippstillatelsene.

Forprosjekt for nytt renseanlegg er nå ferdigstilt og selve byggetiden er beregnet frem til 2027/2028. Fuglevik RA bygges i henhold til pålagt krav om nitrogenrensing.

Priser - avløp

Ved årets slutt gjøres en avregning mot kommunene etter reelle avløpsmengder samme år.

Pris på levering av septik er foreslått uendret til 290 kr/m³.

Sektoren avløp preges av de største investeringene i selskapet, og vi foreslår her en opptrapping av prisen fram til at nye Fuglevik RA står ferdig. Investeringene medfører videre at omsetningen må trappes betydelig opp inn mot 2027. Drift av to nedslitte anlegg merkes i tillegg, og uforutsette vedlikeholdskostnader kommer stadig. Det forventes at prisen for tjenesten til våre eierkommuner blir omtrent tre ganger høyere enn i dag som følge av økte drifts- og kapitalkostnader. Dette ble også lagt frem i inneværende budsjett- og økonomiplan.

NB: Overstående figur er basert på kun prisutvikling, uten endring i avløpsmengden.

Inntekter

Avløpsmengde i m³

Kambo RA	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Målt 2022	Målt 2021	Målt 2020
Moss	636 000	636 000	526 200	503 710	695 616
Vestby	620 000	620 000	565 144	584 949	701 657
Våler	287 000	287 000	236 430	242 769	315 713
Solgård AP	165 000	165 000	115 155	130 143	202 798
Sum	1 708 000	1 708 000	1 442 929	1 461 571	1 915 784
Mottak av septisk slam i tonn;	12 000	12 000	11 270	11 643	12 865

Avløpsmengde i m³

Fuglevik RA	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Målt 2022	Målt 2021	Målt 2020
Moss	4 062 000	4 062 000	3 656 724	3 568 120	4 347 856
Vansjø Vannverk	88 000	88 000	39 696	64 178	144 506
Sum	4 150 000	4 150 000	3 696 420	3 632 298	4 492 362

Avløpsmengde i m³

Hestevold RA	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Målt 2022	Målt 2021	Målt 2020
Råde	581 000	581 000	572 097	543 625	649 955
Sum	581 000	581 000	572 097	543 625	649 955

Kostnader

Materialkostnader og tjenestekjøp

Mesteparten av sektorens kostnader tilknyttet material- og tjenestekjøp er forholdsvis stabile, og ikke direkte i samvariasjon med avløpsmengden.

Denne postgruppen anses som stabil med unntak av følgende to kostnadstyper;

- leveringskostnader tilknyttet slam
- bruk av kjemikalier

Sektoren har jevnlig utfordringer med hensyn til klima og variable mottatte mengder, men disse faktorene medfører ikke nødvendigvis store endringer på kostnadssiden. Når det gjelder de to overstående kostnadstypene, derimot, viser det seg at disse har steget betraktelig i senere år. I 2022 inngikk vi imidlertid en ny avtale på levering av slam som så langt har vist en i positiv effekt.

Prosjekter tilknyttet valg av renseprosesser for fremtidige avløpsrenseanlegg pågår. I tillegg jobbes det kontinuerlig med metoder for å optimalisere anleggsdriften ved bruk av kjemikalier og energi.

Personalkostnader

Sektoren har en stabil og vel kvalifisert arbeidsstokk og man har over tid gjennomført et generasjonsskifte. Det er tatt høyde for ansettelse på operatørsiden i budsjettet for 2024. Dette for å bygge opp kapasitet og kompetanse for drift av «nye» Fuglevik. De endringene man har gjennomført med hensyn på organiseringen av arbeidet, videreføres. Dette har gitt mer rotasjon med hensyn til *hvem* som jobber *hvor*. Dette grepet styrket det faglige miljøet og har bidratt til økt kompetansen hos de ansatte. Det er store pågående investeringer i sektoren og VA- administrasjonen er dypt involvert i prosjektene som foregår i Vann og Avløp i tillegg til ordinær daglig drift.

Andre driftskostnader

Det er i foretatt en kritisk gjennomgang av samtlige konti på kostnadssiden. I likhet med driften av vannverket har prisen på elektrisk kraft vært en utfordring for avløpsrenseanleggene. Vi har tre anlegg som alle har behov for til dels mye elektrisk kraft. Den store svingningen vi har opplevd i senere tid gjør det vanskelig å budsjettere. Det er ikke hensyntatt ekstrempris på strøm i budsjettet, og man har ikke funnet noen fastprisavtale som kan begrense prisrisikoen som påhviler denne kostnaden.

Avskrivninger

I kommende budsjett- og økonomiplanperiode viser denne postgruppen en kraftig økning frem til 2027 hvor Fuglevik Renseanlegg skal være ferdig utbygget og klart til drift. Man har i budsjett og økonomiplan forutsatt at prosjektet del-avsluttes og aktiveres. Dette er gjort for å vise den opptrappingen av pris som er nødvendig for å dekke økte avskrivninger og rentekostnader. Samtidig vil det bygges en overføringsledning fra Kambo Renseanlegg til Fuglevik Renseanlegg som skal dekkes inn av økt pris.

Netto finanskostnader

Sektorens anleggsmidler er lånefinansiert. Rentekostnad oppgitt i driftsregnskap er reelle betalbare renter, og ikke kalkulatoriske renter ihht selvkostforskriften. Rentekostnader tilknyttet ferdigstillelse av de to prosjektene som er nevnt under avskrivninger, vil øke betraktelig i årene 2024 og fremover. Det vil bety svært mye for de fremtidige årlige kostnadene om det via politiske vedtak kunne oppnås subsidiering av lån til miljøprosjektene rundt Oslofjorden.

Resultat

Det er i 2024 budsjettert med et stort overskudd for å bygge opp selvkostfondet. Allerede i 2026 og 2027 forventer vi underskudd som overstiger resultatet i 2024.

AVD. 30 – 40 – 45 AVLØP - INVESTERINGER

KAMBO, FUGLEVIK OG HESTEVOLD RENSEANLEGG

Benevnelse	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Estimert pr. 31.12.2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rehabilitering slamutlastning	1 500 000	-	-	-	-	-	-
Oppgradering av Fuglevik RA -> 2024	1 800 000 000	1 800 000 000	70 000 000	100 000 000	-	-	-
Oppgradering av Fuglevik RA -> 2025	-	-	-	-	500 000 000	-	-
Oppgradering av Fuglevik RA -> 2026	-	-	-	-	-	500 000 000	-
Oppgradering av Fuglevik RA -> 2027	-	-	-	-	-	-	630 000 000
Overføringsledning Kambo =>Fuglevik -> 2024	361 000 000	361 000 000	9 000 000	50 000 000	-	-	-
Overføringsledning Kambo =>Fuglevik -> 2025	-	-	-	-	100 000 000	-	-
Overføringsledning Kambo =>Fuglevik -> 2026	-	-	-	-	-	150 000 000	-
Overføringsledning Kambo =>Fuglevik -> 2027	-	-	-	-	-	-	52 000 000
Etablering av ny mellomlagringsplass for slam	6 900 000	6 900 000	500 000	6 000 000	400 000	-	-
SUM	2 169 400 000	2 167 900 000	79 500 000	156 000 000	600 400 000	650 000 000	682 000 000

Vedtatt budsjettramme foreslås redusert med kr 1 500 000, til kr 2 167 900 000.

Prosjekter som er ferdigstilt i løpet av inneværende år er:

- Rehabilitering slamutlastning; kr 1 500 000

Vedtatt prosjekt - Oppgradering av Fuglevik RA; kr 1 800 000 000:

MOVAR har tidligere fått nye skjerpende rensekrav som innebærer oppgradering av Fuglevik RA. Det er også gjennomført en vurdering for å legge ned Kambo RA som også vil stå overfor nye og skjerpede rensekrav. Vurderingene viser at det vil være fordelaktig å legge ned Kambo RA. Man la derfor til grunn allerede i økonomiplan 2017-2020 at Kambo nedlegges og overføres til Fuglevik (Prosjekt 430 – Etablering av overføringsledning fra Kambo til Fuglevik RA), basert på et grovt skisseprosjekt.

I 2022 ble endelig utslippstillatelse for nye Fuglevik RA fastsatt. Med det ble det endelig bestemt at nitrogenrensing skal gjennomføres ved anlegget.

Forprosjekt for det nye anlegget ble ferdigstilt sommeren 2022, med tilhørende kostnadsestimater. I etterkant av forprosjektet er det også vurdert og besluttet endringer og løsningsoptimaliseringer for å redusere estimerte investeringskostnadene fra forprosjektet.

Det planlegges å både gjenbruke og oppgradere dagens bygningsmasse, men også gjøre vesentlige bygningsmessige utvidelser for å kunne innfri nitrogenrensekravet.

Det anslås at etablering av nye Fuglevik renseanlegg vil kunne la seg gjennomføre innenfor en budsjettramme på kr 1 800 000 000.

Som følge av at prosjektet strekker seg over mange år legges det opp til en delaktivering av de årlige prosjektkostnadene. Dette for å møte de forløpende kapitalkostnadene.

Vedtatt prosjekt - Etablering av overføringsledning fra Kambo RA til Fuglevik RA; kr 361 000 000:

Det er utført mulighetsstudier med grove kostnadsberegninger for ulike løsninger for etablering av en overføringsledning fra Kambo RA til Fuglevik RA. Rimeligste løsning ser ut til å være å anlegge en avløpsledning i sjø fra Kambo til Fuglevik, og derfra på land frem til Fuglevik RA. Kostnadsestimatene for disse løsningene viste den gang at prosjektet kunne gjennomføres innenfor en budsjetttramme på kr 98 000 000. Denne budsjetttrammen ble godkjent av styret i form av langtidsbudsjett for 2016-2019, med presisering om at det måtte forventes behov for fremtidige budsjettjusteringer.

I 2020 ferdigstilte konsulentselskapet COWI en forprosjektrapport omkring etablering av overføringsanlegg fra Kambo til Fuglevik RA. Underveis i arbeidet er forutsetningene for prosjektet endret. Dette være seg valg av ledningsmateriale, dimensjon på ledning og løsning for pumpestasjon mv., sammenliknet med hva som ble lagt til grunn i mulighetsstudien. Den største endringen er at det nå også er medtatt et overføringsanlegg for Vestby sitt avløpsvann fra Brevik, i sjøen og frem til Kambo. Dette vil blant annet frigjøre kapasitet i avløpsnettet for Moss kommune, som trengs for å håndtere planlagt utbygging i nordre del av Moss og MOVAR vil overta eierskap og styring av avløpspumping fra Vestby kommune. Grensesnittet MOVAR-Vestby kommune blir dermed mer i tråd med selskapsavtalen, da MOVAR overtar ansvaret for transport av avløpsvannet på kommunegrensen (Brevik PST). Forholdet hvor MOVAR leier kapasitet i Moss kommunes nett for transport av avløpsvann fra Vestby vil da også opphøre.

I ettertid av forprosjektrapporten er det gjort kritiske vurderinger av forprosjektets løsningsforslag og det er sett på alternative løsninger for å redusere kostnadene. Basert på dette ble det i 2021 anslått at prosjektet ville kunne la seg gjennomføre innenfor en budsjetttramme på kr 292 000 000.

I løpet av 2022 har man sett en svært uvanlig og uheldig prisutvikling i markedet, blant annet som følge av krig og et svært unormalt energimarked. På bakgrunn av kjent prisutviklingen i markedet er derfor kostnadsoverslaget for prosjektet nok en gang revidert. Basert på dette bør budsjetttrammen for prosjektet økes til kr 361 000 000.

Dette gir fortsatt besparelse sammenliknet med å opprettholde drift ved Kambo RA, og tilfører prosjektet som helhet en viktig miljømessig merverdi.

Som følge av at prosjektet strekker seg over mange år legges det opp til en delaktivering av de årlige prosjektkostnadene. Dette for å møte de forløpende kapitalkostnadene.

Vedtatt prosjekt - Etablering av ny mellomagringsplass for slam; kr 6 900 000:

Slam fra Vansjø Vannverk og avløpsanleggene i MOVAR mellomagres på Solgård Avfallsplass (SAP). På grunn av utvidelse av deponiområdene må dagens mellomagringsplass vike plass og fremtidig mellomagring må gjøres på andre deler av tomten på SAP.

Renovasjonssektoren er for tiden i en søknadsprosess med Statsforvalteren i Oslo og Viken vedrørende ny konsesjon for virksomheten på SAP. I forbindelse med regulering har også Moss kommune kommet med krav til en fremtidig mellomagringsplass. For ny mellomagringsplass er vi muntlig blitt gjort oppmerksom på at det vil bli stilt krav om tett

bunnflate, samt et mulig krav om at regnvann fra mellomlagringsarealet ikke skal føres via deponiet, men i separate rør frem til avløpsnett. Tilsvarende krav har muntlig blitt nevnt fra Moss kommune i forbindelse med etablering av påslippsavtale. Fra Moss kommune er det også forespeilet av vi må skille mellom rent vann (regnvann) fra plassen som ikke har vært i kontakt med slammet, og vannet som har vært i kontakt med slammet.

Konsulentselskapet Asplan Viak har bistått renovasjonssektoren i søknadsprosessen til Statsforvalteren, samt at de har utarbeidet et kostnadsoverslag for opparbeidelse av ny mellomlagringsplass med asfaltert bunnflate på 7 000 m², inkludert system for overføring av regnvann fra dette arealet til avløpsnett. Asplan Viak har estimert at en slik ny mellomlagringsplass for slam vil kunne etableres innenfor en ramme på kr 6 900 000.

På grunn av lang saksbehandlingstid hos Statsforvalteren og uavklart utslippstillatelse, kjenner man fremdeles ikke til hvilke krav som blir stilt rundt hvordan slamplassen kan og må bygges. Det har derfor ikke vært hensiktsmessig å starte opp dette prosjektet. Budsjettmidlene foreslås derfor å skyves ut i tid.

AVD. 50 SOLGÅRD AVFALLSPASS

	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DRIFTSINNTEKTER	-66 007 277	-70 635 000	-67 578 000	-68 538 000	-73 438 000	-72 838 000
DRIFTSKOSTNADER						
Materialkostnader og tjenestekjøp	31 435 420	31 210 000	28 390 000	30 040 000	30 040 000	30 040 000
Personalkostnader	15 176 612	15 300 000	16 807 000	16 807 000	16 807 000	16 807 000
Andre driftskostnader	12 419 083	10 232 000	13 380 000	13 160 000	12 660 000	12 660 000
Avskrivninger	7 252 908	8 311 000	9 315 000	9 318 000	12 586 000	12 557 000
Avregnet Movar Næring AS	-2 891 000	100 000	-4 166 000	-4 166 000	-4 166 000	-4 166 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	63 393 023	65 153 000	63 726 000	65 159 000	67 927 000	67 898 000
DRIFTSRESULTAT	-2 614 254	-5 482 000	-3 852 000	-3 379 000	-5 511 000	-4 940 000
Finansinntekter	-400	0	0	0	0	0
Finansutgifter	1 870 384	3 950 000	4 110 000	3 600 000	5 811 000	4 953 000
NETTO FINANSKOSTNADER	1 869 984	3 950 000	4 110 000	3 600 000	5 811 000	4 953 000
RESULTAT FØR DISPONERING	-744 270	-1 532 000	258 000	221 000	300 000	13 000
Avsetning etterbruksfond	-744 270	-900 000	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Nto. resultat egenkapital/selvkost	0	-632 000	1 058 000	1 021 000	1 100 000	813 000
SUM DISPONERING	-744 270	-1 532 000	258 000	221 000	300 000	13 000

AVD. 50 SOLGÅRD AVFALLSPASS - DRIFT

Solgård Avfallsplass har stor spennvidde i sin virksomhet og omfatter i hovedsak;

- Mottak av husholdningsavfall fra kommunene. Restavfallet blir omlastet og transportert til energigjenvinning. Øvrige avfallsfraksjoner fra husholdningene blir avhendet på en miljøriktig måte.
- Ansvar for drift av to gjenvinningsstasjoner for publikum / besøkende.
- Mottak av farlig avfall og elektronisk avfall og smittefarlig avfall.
- Mottak av hageavfall, som etter prosess blir kompost for videresalg.
- Mottak av avfall og forurensede jordmasser fra egen og andre regioner.
- Anlegg for uttak og salg av deponigass.
- Mellomlagrer avløpsslam.
- Drift av deponi.

Inntekter

En stor del av omsetningen knyttes til håndtering og sluttbehandling av husholdningsavfall.

Fra og med 2020 har det vært gradvis større aktivitet i datterselskapet MOVAR Næring AS enn tidligere. Før utbygging og ferdigstilling av neste deponietappe har vi sterkt begrenset med deponivolum tilgjengelig. Da vi ikke ønsker å stoppe aktiviteten har vi redusert aktiviteten på deponiet betraktelig.

Den 2. juli 2021 utstedte Statsforvalteren i Oslo Viken en ny tillatelse for utslipp etter forurensningsloven for Solgård Avfallsplass. Utslippstillatelsen er gjort gjeldende fra samme dato og omfatter all avfallsrelatert virksomhet. Enkelte av kravene i utslippstillatelsen er påklaget, da disse vil ramme driften i stor grad og oppfattes uhensiktsmessige. Klagen er ikke ferdigbehandlet.

Det gjøres ingen endringer i forhold til avgiftsfri levering av enkeltfraksjoner i 2024. Dette må sees i sammenheng med lovpålagt kostnadsdekning samt fremtidig ny gjenvinningsstasjon. Det er viktig å balansere prisnivået slik at ikke avfallet kastes på steder man ikke ønsker, og samtidig sikre miljømessig og forsvarlig drift.

Kostnader

Materialkostnader og tjenestekjøp

Hovedposten omfatter transport og forbrenning og gjenvinning av matavfall. Avfallet omlastes på Solgård Avfallsplass og transporteres til gjenvinning eller forbrenning. Som følge av omfattende økning av spesielt leveringskostnadene, sammen med befolkningsvekst i regionen forventes en generell økning i form av kostnader knyttet til avfallsbehandling, samtidig som det selvsagt også blir flere å dele kostnadene på. Leveringskostnadene påvirkes av økte miljøavgifter, og disse økes gradvis mot 2030, hvor CO₂-avgiften skal være kr. 2 000 pr. tonn CO₂.

Fra 01.01.2023 overtok Norsk Gjenvinning som kontraktspart for nedstømsløsninger for restavfall og matavfall.

Solgård Avfallsplass leier kapasitet i Moss kommunes ledningsnett for å transportere sigevann fra avfallsplassen til Kambo Renseanlegg. Dette er en betydelig post som har økt betraktelig de siste årene og som forventes å være forholdsvis uendret i 2024.

Personalkostnader

På Solgård Avfallsplass er det en rekke store, krevende og lovpålagte prosjekter som må utføres. For å ivareta disse prosjektene på et akseptabelt nivå er det lagt opp til å styrke renovasjonssektoren med en prosjektmedarbeider. Det tas høyde for at prosjektmedarbeiderne også skal bidra i prosjekter i hele sektoren.

Det er til tider utfordrende å løse bemanningssituasjonen under syke- og feriefravær. Selv om det tidvis er personell som glir mellom arbeidsoppgaver både i avdeling 50 og avdeling 56 vil det fortsatt være behov for to deltidsstillinger på kveldstid og lørdager.

Andre driftskostnader

Det er foretatt en kritisk gjennomgang av samtlige konti på kostnadssiden og budsjett 2024 er lagt i tråd med inneværende års budsjett.

Avskrivninger

Fra år 2024 og utover i økonomiplan- perioden forventes det å tilkomme noe høyere avskrivninger. Dette som resultat av flere ferdigstilte prosjekter.

Netto finanskostnader

En større andel av sektorens anleggsmidler er lånefinansiert. Rentekostnadene oppgitt i driftsregnskapet er knyttet direkte til disse lånene. Som følge av ferdigstilte prosjekter i løpet av kommende økonomiplan- periode, vil også økte finanskostnader her tilkomme.

Resultat

Det budsjetteres med et svakt underskudd i 2024 som foreslås dekket av selvkostfond. Dette etter at anslagsvis kr 800 000 avsettes til *Etterbruksfond* i henhold til konsesjonskrav fra Miljøvernmyndighetene. Opparbeidelse av avslutning og etterdrift er basert på mottatt mengde til deponering. Avslutnings- og etterbruksfondet kan benyttes til endelig avslutning av deponiet og 30 års «etterdrift» etter deponiet har blitt fylt opp og avsluttet. Beløpet avsettes til egen bankkonto og rapporteres til miljøvernmyndighetene.

AVD. 50 SOLGÅRD APVFALLSPASS - INVESTERINGER

Benevnelse	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Estimert pr. 31.12.2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Utvidelse av deponi for uorganiske fraksjoner trinn IV	8 500 000	-	-	-	-	-	-
Oppstart-Nytt avfallssenter/gjenvinningsstasjon	37 000 000	20 000 000	2 000 000	6 000 000	12 000 000	-	-
Utvikling nytt tomteområde og utslippstillatelse	1 800 000	-	-	-	-	-	-
Etablering av pumpeledning	7 500 000	-	-	-	-	-	-
Hjullaster	3 000 000	3 000 000	3 000 000	-	-	-	-
Tiltak som følge av ny utslippstillatelse	3 000 000	3 000 000	500 000	1 000 000	1 500 000	-	-
Utskifting av truck	550 000	800 000	-	800 000	-	-	-
Sorteringsmaskin med hev/senk	3 400 000	-	-	-	-	-	-
Mulighetsstudie og påslippavtale	1 200 000	-	-	-	-	-	-
Masterplan for Solgård	2 000 000	-	-	-	-	-	-
Varebil	-	-	-	-	-	-	-
Adgangskontroll for å skille mellom privat og næring	-	1 600 000	-	1 600 000	-	-	-
Påbygg omlastningshall	-	20 000 000	-	5 000 000	15 000 000	-	-
Deponigassanlegg: Ny lukket fakkell og fjellvarme	-	2 000 000	-	2 000 000	-	-	-
Oppstart - Utvidelse av deponiet og uttak av fjell	-	13 000 000	-	3 000 000	10 000 000	-	-
Mobil rullekomprimator	-	1 550 000	-	-	1 550 000	-	-
SUM	67 950 000	69 950 000	5 500 000	21 900 000	42 550 000	0	0

Vedtatt budsjetttramme foreslås oppjustert med kr 2 000 000, til kr 69 950 000.

Prosjekter som er, blir ferdigstilt, eller tas ut i løpet av inneværende år:

- Utvidelse av deponi for uorganiske fraksjoner trinn IV; kr 8 500 000
- Utvikling nytt tomteområde og ny utslippstillatelse; kr 1 800 000
- Etablering av pumpeledning; kr 7 500 000
- Hjullaster; kr 3 000 000
- Sorteringsmaskin med hev/senk; kr 3 400 000
- Mulighetsstudie og påslippstillatelse; kr 1 200 000
- Masterplan for Solgård; kr 2 000 000 (se kommentar under prosjekt nytt avfallssenter/gjenvinningsstasjon)

Nytt avfallssenter/gjenvinningsstasjon); kr 20 000 000:

Gjenvinningsstasjonen på Solgård Avfallsplass er for liten og upraktisk i forhold til dagens besøkmengde og antall fraksjoner som tas imot. Vi hadde et skisseprosjekt i 2015 hvor flere alternative plasseringer på Solgård Avfallsplass ble vurdert. I den forbindelse ble det utført et overslag basert på dagens løsning på ca. kr 37 millioner. Kostnadene som lå til grunn var i hovedsak hentet fra dette skisseprosjektet. Vi var klar over at kostnadene måtte forventes kraftig oppjustert etter gjennomført prosjektering. I kostnadsoverslaget i skisseprosjektet ble det ikke hensyntatt utvidelse av tilstrekkelige arealer, endringer av kjørearealer og bygningsmasse, som fore eksempel nytt mottak av farlig avfall og sanitæranlegg.

Vi er nå godt i gang med forprosjektet og konsulenten har beregnet kostandene til kr 170 millioner. Konklusjonen viser at det er mest hensiktsmessig å etablere/utvide ny gjenvinningsstasjon på Solgård Avfallsplass, men utenfor det område som dekkes av dagens gjenvinningsstasjon. Dette vil gi en enklere trafikkavvikling, bedre kjømagasin, etablering utenfor deponiområde, opprettholdelse av dagens drift på eksisterende gjenvinningsstasjon mens den nye etableres.

Vedtatt prosjekt - Tiltak som følge av ny utslippstillatelse; kr 3 000 000:

Det er behov for opparbeidelse av asfaltert lagerareal og vannhåndtering fra deler av områdene på Solgård. Prosjekt er tatt inn som følge av pålegg fra Statsforvalteren.

Vedtatt prosjekt - Utskiftning av truck; kr 800 000:

Det er tatt høyde for å skifte ut en av de gamle og utslitte truckene som vi er avhengig av i daglig drift. Det viser seg at den vedtatte prisen ikke er tilstrekkelig for å anskaffe en egnet maskin. Det foreslås at bevilgningen økes fra kr 550 000 til kr 800 000.

Nytt prosjekt - Adgangskontroll på Solgård Avfallskontroll; kr 1 600 000:

Vi ønsker å forenkle adgangs- og betalingssystemet, øke servicenivået samt etablere et enklere og bedre skille mellom husholdningsavfall og næringsavfall. Vi ønsker også å redusere håndteringen av kontanter. Vi ser for oss et system hvor husholdningene som benytter systemet kan betale på forhånd slik at de slipper å stå i bestillingskø. Dette er systemer som benyttes ved en rekke andre avfallsstasjoner. Det er viktig at systemet som velges kan benyttes i forbindelsene med aktivitetene på nytt avfallssenter samt at det er kompatibelt med MOVARs økonomisystem. Vi kommer tilbake til styret før eventuelt valg av løsning.

Nytt prosjekt - Påbygg omlastingshall; kr 20 000 000:

(Følger av pålegg fra Statsforvalteren)

I lovverket er vi pålagt å samle inn matavfall fra husholdningene fra 2023. Matavfall er en krevende fraksjon og håndtere og det er viktig for å få avsetning nedstrøms at dette behandles riktig. Det vil også være viktig for arbeidsmiljøet. I forbindelse med innsamling av matavfall bør dette omlastes på Solgård Avfallsplass. I vår tillatelse til avfallsrelatert virksomhet fra miljøvernmyndighetene har vi tillatelse til å håndtere 2 500 tonn innendørs med en maks oppholdstid på 3 døgn. De tillatte mengdene er ikke tilstrekkelig til å håndtere matavfall fra alle regionenes innbygger med de gitte kravene om økning i mengder samt befolkningsvekst. Det har ikke vært rom for å utføre en nøyaktig kostnadsberegning, men det estimeres en kostnad her på kr 20 millioner. For å håndtere kravende i lovverket bør arbeidet igangsettes i 2024.

Nytt prosjekt - Deponigassanlegg: Ny lukket fakkell; kr 2 000 000:

(Følger som pålegg fra Statsforvalteren)

Vi har en sterkt fallende kvalitet på deponigassen og den er nå på et nivå som medfører at det nå må tilføres gass med høyere brennverdi om den skal utnyttes. I tillegg har vi en reduksjon i mengder. Vi er nå på et nivå som medfører at det er utfordringer med å starte dagens fakkell. Det er viktig å ha mulighet for fakking for å redusere miljøulempene som lukt og utslipp av klimagasser. Dagens fakkes er anskaffet for å håndtere langt større mengder av en bedre kvalitet. Vi er kjent med at det finnes fakler på markedet som dekker dagens behov.

Nytt prosjekt – Oppstart utvidelse av deponiet og uttak av fjell; kr 13 000 000:

Vi har i dag vi sterkt begrenset med deponivolum tilgjengelig frem til utbygging og ferdigstilling av neste deponietappe ferdigstilles. Da vi ikke ønsker å stoppe aktiviteten har vi midlertidig redusert aktiviteten på deponiet betraktelig. En forutsetning for økt aktivitet er uttak av fjellmasser slik at vi kan skape et tilstrekkelig volum for neste utbyggingsetappe.

Nytt prosjekt - Mobil rullekomprimator; kr 1 550 000:

I forbindelse med omlasting av matavfall må logistikken til omlastingshallen endres og enkelte enklere fraksjoner må håndteres uten omlasting. Dette gjelder spesielt fraksjonene fra gjenvinningsstasjonen. Noen av disse containerne oppnår liten vekt på gjenvinningsstasjonen og blir kjørt til omlastingsstasjonen. Har bli de lastet om og komprimert lagvis slik at de oppnår lang bedre komprimering og dermed mer avfall på hver transport. Dette medfører også et redusert kostnadsbilde og reduserte miljøulemper. Vår og andres erfaring tilsier dessverre også at restavfall fra gjenvinningsstasjoner er utsatt for brann. Dette som følge av at de er vanskelig å kontrollere forhold til for eksempel knappcellebatterier.

Vi har kommet frem til utfordringen med Komprimering best kan løses med å anskaffe en mobil rullekomprimator. Denne kan benyttes på flere kontainer og fraksjoner. Vi kan da transportere containere med komprimert avfall direkte til mottaker.

AVD. 55 - 56 HUSHOLDNINGSRENOVASJON

	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DRIFTSINNTEKTER	-84 527 926	-118 463 000	-176 766 000	-175 498 000	-173 812 000	-176 396 000
DRIFTSKOSTNADER						
Materialkostnader og tjenestekjøp	61 178 146	61 596 000	91 513 000	90 442 000	88 756 000	91 340 000
Personalkostnader	12 577 741	33 537 000	45 456 000	45 456 000	45 456 000	45 456 000
Andre driftskostnader	9 677 109	15 618 000	24 712 000	25 207 000	25 207 000	25 207 000
Avskrivninger	1 728 552	5 260 000	12 474 000	11 971 000	10 223 000	11 986 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	85 161 548	116 011 000	174 155 000	173 076 000	169 642 000	173 989 000
DRIFTSRESULTAT	633 622	-2 452 000	-2 611 000	-2 422 000	-4 170 000	-2 407 000
Finansinntekter	-20 726	0	0	0	0	0
Finansutgifter	1 180 252	1 789 000	3 156 000	2 779 000	2 457 000	3 204 000
NETTO FINANSKOSTNADER	1 159 526	1 789 000	3 156 000	2 779 000	2 457 000	3 204 000
RESULTAT FØR DISPONERING	1 793 148	-663 000	545 000	357 000	-1 713 000	797 000
Avregnes mot selvkostfond	1 793 148	-663 000	545 000	357 000	-1 713 000	797 000
SUM DISPONERINGER	1 793 148	-663 000	545 000	357 000	-1 713 000	797 000

AVD. 55+56 HUSHOLDNINGSRENOVASJON - DRIFT

Husholdningsrenovasjon føres som et avdelingsregnskap i MOVAR, og er også spesifisert pr. kommune. Samtlige kommuner har nå felles renovasjonsordning og tilnærmet lik forskrift.

Et utviklingstrekk innenfor renovasjonsområdet er en kraftig økning i etterspørselen etter nedgravde løsninger. Dette har sammenheng med vekst, fortetting og økte krav til uteområdene i regionen. Det tas høyde for at det fases inn tømming på nivå for nedgravde løsninger og containere. På den måten reduseres utgiftene trafikkbelastningen over tid.

På sikt skal prestasjonene økes i forhold til materialgjenvinning og ombruk, noe det planlegges for bl.a. igjennom endring av lovverk. Dette medfører nye innsamlings- transport og nedstrømsløsninger for blant annet kildesortert matavfall samt kildesortering på alle fritidseiendommer tilsvarende husholdninger. For å etablere en fornuftig- og miljøriktig drift må både innsamlingsapparatet og arbeidsledernivået styrkes.

Den 01.10.2022 var det oppstart av transportavdelingen med innsamling og transport av husholdningsavfall som formål. Vi er fortsatt i en oppstartsfasen samtidig som vi fra 2024 øker aktiviteten som følge av kildesortering av nye fraksjoner. Dette har vært en krevende øvelse spesielt med tanke på mye brukt og dårlig materiell, ansettelse og opplæring av mannskap. Oppdatering- og endring av datagrunnlag har vært og vil være ressurskrevende i tiden som kommer. Transportavdelingen i MOVAR er lokalisert i leide lokaler på Årvoll.

Som følge av at MOVAR nå har opprettet en egen transportavdeling har selskapet også interne inntekter og kostnader mellom ulike avdelinger på renovasjon. Disse internoverføringene «blåser opp» driftsregnskapet på begge sider, men påvirker ikke prisutviklingen tilknyttet tjenesten.

Inntekter

Gebyrer - renovasjon

MOVAR forvalter selvkostfond for Råde, Vestby og Våler kommune. Dette innenfor både husholdningsrenovasjon og slam. På de områdene hvor kommunens selvkostfond viser positiv saldo planlegges det en nedtrapping av disse, og på de områdene hvor kommunenes selvkostfond er negative planlegges her opptrappinger. De siste årene har sektoren drevet med til dels store underskudd, og selvkostfondene er på denne måten blitt kontrollert nedjusterte. Dette har vært nødvendig for at selvkostfondene ikke skal bli for gamle.

Kommunene har hatt ulik prisutvikling og kostnaden ved et standardabonnement varierer derfor noe. Prisutviklingen styres av flere faktorer, hvorav befolkningstetthet, tømmeffrekvens, nedstrømsløsninger, antall- og type beholdere er noen av de avgjørende faktorene som her kan nevnes. Renovasjonssektoren påvirkes i stor grad av høye drivstoffpriser og økte miljøavgifter. Gebyrene tilknyttet husholdningsrenovasjon justeres i tråd med disse kostnadsdrivende faktorene.

Prisen på tjenesten vedtas av de respektive kommunestyrene, som igjen mottar sine innspill fra administrasjonen i MOVAR. Gjennom budsjettmøter med eierkommunene gis kommunene signaler om prisutviklingen innenfor denne sektoren. Det foregår også løpende dialog mellom eierkommunenes fagetater og MOVAR sine ansatte under budsjettprosessen.

For kommunene Råde, Vestby og Våler inngår alle gebyrinntekter fra abonnentene i fremlagt budsjett. Gebyrene skal i utgangspunktet dekke driften av renovasjonstjenesten sett opp mot hva denne koster for den enkelte kommune.

Moss kommune har renovasjonstjenester etter modell A i Selskapsavtalen. Kommunen skal i henhold til denne modellen innbetale månedlige a' konto beløp som skal dekke alle drifts- og vedlikeholdsoppgaver samt administrative kostnader som MOVAR belastes med. Gebyrene til den enkelte kommune blir foreslått regulert ut fra selvkostfondets størrelse, regnskapsprognoser for inneværende år og budsjettforslag for kommende år.

Kostnader

Materialkostnader og tjenestekjøp

Denne postgruppen inneholder kostnader som er regulert i henhold til anbud på ulike tjenester. I anbudsperioden reguleres kontraktene mot indeks. For innsamling har denne indeksen økt betydelig mer en konsumprisindeks de senere år. Dette har sammenheng med flere konkurser blant renovatørene og at nye kontrakter har vært dyrere å gjenskaffe når antall aktører reduseres.

Nå når selskapet har opprettet en egen transportavdeling for innhenting av avfall erstattes kostnadene tilknyttet rammeavtaler med eksterne transportselskaper med kostnadene knyttet til egen drift av tjenesten.

Det skal nevnes at MOVAR har vært bundet til en kontrakt tilknyttet avfall til forbrenning som har vist seg å være kostbar. Avtalen rundt avfall til forbrenning var i 2022 ute på nytt anbud, hvor MOVAR inngikk avtale med et nytt selskap. Avtalen er gjeldende fra og med januar 2023, hvilket er hensyntatt i foreslått budsjett- og økonomiplan.

Personalkostnader

I løpet av 2022 ble det foretatt oppbemanning av selskapets transportavdeling. Som følge av myndighetskrav til økt kildesortering av husholdningsavfall må innsamlingsapparatet styrkes. Det vil være behov for inntil 5 nye sjåførere i 2024. Vi har da tatt høyde for innsamling av matavfall ukentlig, restavfall foretas med 14 dages frekvens, papp og papir samt plast med en 4 ukers frekvens. Glass og metallemballasje med en 8 ukers frekvens. Vi er i dialog med eierkommunene om 14 dagers frekvens på matavfall, noe som kan redusere behovet for antall ansettelser.

Andre driftskostnader

Denne kostnadsgruppen økes betraktelig som følge av drift og vedlikehold av egne kjøretøy. Bilparken som er anskaffet i transportavdelingen er av eldre årgang og krever i den forbindelse mer vedlikehold enn nyere bilpark. Kostnader knyttet til reparasjon og vedlikehold samt drivstoff er kostnadsdrivende faktorer i denne postgruppen. I tillegg inngår

transportavdelingen leasingavtaler for en del av planlagt bilpark. Denne kostnaden er hensyntatt under andre driftskostnader.

Avskrivninger

Anleggsmidlene består av beholdere, utstyr og renovasjonskjøretøy. På slutten av året 2023 blir prosjektet innsamling i egenregi, samt noen flere kjøretøy aktivert. Dette, sammen med noen mindre investeringer, medfører at denne kostnadsposten øker i 2024, men avtar igjen i 2025 og ut over i perioden, før den svinger opp i 2027.

Netto finanskostnader

Av lik årsak som under postgruppen avskrivninger øker også denne kostnadsposten i 2024, men avtar i 2025 og ut over i perioden, før den svinger opp i 2027.

Resultat

De 3 eierkommunene som omfattes av modell B budsjetteres med ulike resultater for 2024. Ved inngangen til 2023 var det samlede selvkostfondet innen renovasjon og slam på totalt negative ca. kr 3,6 millioner. Fondet er av ulik størrelse i de forskjellige kommunene, og reguleres for den enkelte kommune etter endt regnskapsår basert på konkrete regnskapstall.

AVD. 55+56 HUSHOLDNINGSRENOVASJON - INVESTERINGER

Benevnelse	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Estimert pr. 31.12.2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Containere og oppsamlingsutstyr 2021	13 000 000	-	-	-	-	-	-
Oppgradering av lagerhall og asfaltering	1 000 000	-	-	-	-	-	-
Komtek	700 000	-	-	-	-	-	-
Nivåmåling på renovasjonsmaterieill	900 000	900 000	400 000	500 000	-	-	-
Container og oppsamlingsutstyr 2023 - 2024	10 000 000	5 000 000	3 000 000	2 000 000	-	-	-
Container og oppsamlingsutstyr 2026 - 2027	10 000 000	3 000 000	-	-	-	1 500 000	1 500 000
Egenregi	28 000 000	42 000 000	42 000 000	-	-	-	-
Plania/FDV	500 000	150 000	150 000	-	-	-	-
Ny varebil/liten lastebil - Leasing	1 100 000	-	-	-	-	-	-
Komprimatorbiler (4 stykk) ti matavfall	12 000 000	12 000 000	12 000 000	-	-	-	-
Komprimatorbiler (4 stykk) 2026 - 2027 - Leasing	12 000 000	-	-	-	-	-	-
Inngjering og kamera overvåkning (Årvoll)	600 000	500 000	500 000	-	-	-	-
Oppstart Innsamling av matavfall	-	20 000 000	4 500 000	-	10 000 000	5 500 000	-
Utvidelse av kontorfasiliteter (sanitær m.m.) på Årvoll	-	3 500 000	-	-	3 500 000	-	-
Avfallssug krockontainer	-	3 000 000	-	-	3 000 000	-	-
SUM	89 800 000	90 050 000	62 550 000	2 500 000	16 500 000	7 000 000	1 500 000

Vedtatt budsjetteramme foreslås økt med kr 250 000, til kr 90 050 000.

Følgende prosjekter er eller forventes ferdigstilt, eller utgår i løpet av inneværende år:

- Containere og oppsamlingsutstyr; kr 13 000 000
- Oppgradering av lagerhall og asfaltering; kr 1 000 000
- Komtek; kr 700 000
- Egenregi; kr 42 000 000
- Plania/FDV; kr 150 000
- Ny varebil/liten lastebil; kr 1 100 000 (erstattes av leasing)

- Komprimatorbiler (4 stykk til matavfall); 12 000 000
- Komprimatorbiler (4 stykk) 2026-2027; kr 12 000 000 (erstattes av leasing)
- Inngjerding og kamera overvåking (Årvoll); kr 500 000

Vedtatt prosjekt - Nivåmåling på renovasjonsmateriell; kr 900 000:

Det er behov for etablering av elektronisk nivåmåling for optimalisering av tømmefrekvens og kjøreruter. På denne måten vil vi kunne betjene renovasjonsmateriellet i henhold til fyllingsgrad og ikke etter faste kjøreruter.

Vedtatt prosjekt – Containere og oppsamlingsutstyr 2023-2024 og 2024-2025; kr 5 000 000 og kr 3 000 000:

Denne type investeringer er løpende innkjøp av containere, oppsamlingsutstyr og nedgravde løsninger. Det er behov for å utvide slike ordninger i våre eierkommuner. Vi foreslår at budsjetttrammen økes til 8 000 000,- for å dekke etterspørselen.

Nytt prosjekt – Oppstart innsamling av matavfall; kr 20 000 000:

I avfallsforskriften er det satt krav om innsamling av matavfall fra og med 2023. Videre er det satt krav om at det skal kildesorteres 55 % av matavfallet for materialgjenvinning allerede i 2025. Kravet til utsortering øker i de påfølgende årene. Vi er nå godt i gang med planleggingen av prosjektet. Vi er nå kommet til den fasen i prosjektet at det må investeres i utstyr, kjøretøy og mannskap. I og med at dette prosjektet vil strekke seg over flere år er vi av den oppfatning at bevilgningen bør deles opp i tråd med det reelle behovet i årene som kommer.

Nytt prosjekt – Utvidelse av kontorfasiliteter på Årvoll; kr 3 500 000:

Transportavdelingen er lokalisert på Årvoll. Leieforholdet er tilpasset dagens bemanning og tjenester. I og med at vi fra 2024 skal begynne med innsamling av matavfall som egen kildesortert fraksjon medfører dette en økning av antall ansatte. Dette medfører igjen at vi må øke og oppruste leiearealet slik at vi tilfredsstiller kravene til garderober, dusjer administrasjonsarealer osv.

Nytt prosjekt – Krokobil; kr 3 000 000:

Det etableres avfallssug i Vestby kommune. Avfallsfraksjonene fra avfallssuget hentes i krokcontainere i mottaksstasjonen fra avfallssuget og transporteres til videre behandling. Vi har i dag en rekke krokcontainere i bruk og har i en årrekke leid inn denne transporttjenesten. Ved oppstart av avfallssuget vi vi kunne utnytte en krokobil fullt ut. Dette vil samtidig gi en mer fleksibel transporttjeneste. En krokobil dekker ikke hele behovet, slik at vi fortsatt må benytte oss av innleie. Det vurderes også oppstart av avfallssug i Moss kommune. Etter hva vi erfarer blir det noe frem i tid.

AVD. 60 - 65 -70 - 75 MIB - MOSSEREGIONEN BRANN- OG REDNING

	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DRIFTSINNEKTER	-98 345 269	-112 087 000	-126 294 000	-127 247 000	-129 640 000	-128 315 000
DRIFTSKOSTNADER						
Materialkostnader og tjenestekjøp	5 184 850	6 545 000	7 662 000	7 630 000	7 630 000	7 630 000
Personalkostnader	68 071 463	68 976 000	72 407 000	72 892 000	74 647 000	74 647 000
Andre driftskostnader	23 719 540	29 093 000	32 409 000	32 405 000	32 481 000	32 498 000
Avskrivninger	4 345 918	7 226 000	6 907 000	7 429 000	7 822 000	7 441 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	101 321 771	111 840 000	119 385 000	120 356 000	122 580 000	122 216 000
DRIFTSRESULTAT	2 976 502	-247 000	-6 909 000	-6 891 000	-7 060 000	-6 099 000
Finansinntekter						
Finansutgifter	1 057 751	6 203 000	7 614 000	6 987 000	6 348 000	5 451 000
NETTO FINANSINNEKTER	1 057 751	6 203 000	7 614 000	6 987 000	6 348 000	5 451 000
RESULTAT FØR DISPONERING	4 034 253	5 956 000	705 000	96 000	-712 000	-648 000
Regulert mot egenkapital	3 188 210	4 968 000	641 000	38 000	-757 000	-601 000
Avregnet mot selvkostfond - feier	846 043	988 000	64 000	58 000	45 000	-47 000
SUM DISPONERINGER	4 034 253	5 956 000	705 000	96 000	-712 000	-648 000

AVD.: 60 – 65 – 70 – 75 MIB - DRIFT

MOSSEREGIONEN INTERKOMMUNALE BRANN OG REDNING

Budsjettet for 2023 er som tidligere inndelt i 4 avdelinger:

- Avdeling 60 for administrasjon i MIB
- Avdeling 65 for beredskapsavdelingen
- Avdeling 70 for feierseksjonen i forebyggende avdeling
- Avdeling 75 for tilsynsseksjonen i forebyggende avdeling

ROS analyse med tilhørende beredskapsanalyse for MIB implementeres i forhold til oppsatt plan. Nye brannstasjoner er ferdigstilt, og MIBs brannordning med døgnbemanning i beredskapsavdelingen iverksettes fullt ut. Det innebærer at MIBs brannordning skal baseres på kasernerte mannskaper lokalisert på følgende måte:

- a. 3 kasernerte mannskaper i Såner
- b. 5 kasernerte mannskaper i Moss
- c. 3 kasernerte mannskaper i Rygge

Dette betyr en minimums-bemanning til enhver tid på 11 personer, pluss overordnet vakt. Dette er den minste lovlig bemanningen ifølge ny Brann og Redningsvesenforskrift (iverksatt 15.09.21), samt egen ROS- og beredskaps-analyse for MIB.

I investeringsbudsjettet ble det i 2022 tatt høyde for bygging av to nye brannstasjoner; en i Såner og en i Rygge. I løpet av inneværende år er begge brannstasjonene ferdigstilt.

Når det gjelder kostnadsfordeling av brann og redning ble dette evaluert og regulert i 2019. Planlagt evaluering var egentlig i år 2020, men ble fremskyndet på grunn av sammenslåingen av Rygge og Moss kommune. Neste regulering av kostnadsfordelingen gjøres i 2024.

I 2022 kom effekten av personalkostnadene som følge av ny brannordning. I 2023 fikk vi økte kapitalkostnader som følge av to nye brannstasjoner samt ny høyderedskap. Disse kapitalkostnadene drar vi med oss i lang tid fremover.

På grunn av høyere rentenivå, høyere lønnsoppgjør og generell prisvekst må kommunenes kostnader øke noe mer enn angitt i fjorårets økonomiplan.

Vi har valgt å budsjettere MIB med underskudd i perioden, for å balansere tidligere overskudd på dette området.

Fordeling av brann og tilsyn ihht. Selskapsavtalen:

	2018	2019	2020	2021	2022-2025
Moss kommune	56,4 %	52,9 %	49,3 %	65,1 %	63,8 %
Rygge kommune	15,2 %	16,6 %	18,0 %		
Råde kommune	7,0 %	7,3 %	7,7 %	8,1 %	9,0 %
Vestby kommune	16,9 %	18,4 %	19,8 %	21,3 %	21,4 %
Våler kommune	4,5 %	4,8 %	5,2 %	5,5 %	5,8 %
SUM	100 %	100 %	100 %	100,0 %	100,0 %

Feierseksjonens kostnader fordeles mellom kommunene etter antall pipeløp.

Fordeling feierseksjon	2023	Antall pipeløp *	% andel
Moss kommune	56,20 %	15 861	53,23 %
Råde kommune	12,00 %	3 680	12,35 %
Vestby kommune	23,00 %	7 474	25,08 %
Våler kommune	8,80 %	2 783	9,34 %
Totalt	100 %	29 798	100 %

*Antall pipeløp er hentet fra fagsystemet Cubit.

Påfølgende oppstillinger viser nødvendig økning i tjenestebidrag for 2023. Beredskap og tilsyn belaster den enkelte kommunes eget driftsbudsjett, mens feiertjenesten er et selvkostområde.

Beredskap, avd. 65

Kommune	Budsjettert bidrag 2023	Budsjettert bidrag 2024	Endring i forhold til bidrag 2023
Moss	42 874 000	49 306 000	6 432 000
Råde	6 048 000	6 956 000	908 000
Våler	3 898 000	4 483 000	585 000
Vestby	14 381 000	16 539 000	2 158 000
SUM	67 201 000	77 284 000	10 083 000

Forebyggende tilsyn, avd. 75

Kommune	Budsjettert bidrag 2023	Budsjettert bidrag 2024	Endring i forhold til bidrag 2023
Moss	6 457 000	6 767 000	310 000
Råde	804 000	842 000	38 000
Våler	546 000	572 000	26 000
Vestby	2 113 000	2 214 000	101 000
SUM	9 920 000	10 395 000	475 000

Feiertjeneste, avd. 70 (Selvkosttjeneste)

Kommune	Budsjettert bidrag 2023	Budsjettert bidrag 2024	Endring i forhold til bidrag 2023
Moss	6 355 000	6 610 000	255 000
Råde	1 357 000	1 412 000	55 000
Våler	996 000	1 036 000	40 000
Vestby	2 601 000	2 706 000	105 000
SUM	11 309 000	11 764 000	455 000

Dette vil samlet bety for den enkelte kommune;

Kommune	Beredskap 2024	Forebyggende 2024	Tjenestebidrag 2024	Feiertjeneste Selvkost 2024	Totalt 2024
Moss	49 306 000	6 767 000	56 073 000	6 610 000	62 683 000
Råde	6 956 000	842 000	7 798 000	1 412 000	9 210 000
Våler	4 483 000	572 000	5 055 000	1 036 000	6 091 000
Vestby	16 539 000	2 214 000	18 753 000	2 706 000	21 459 000
SUM	77 284 000	10 395 000	87 679 000	11 764 000	99 443 000

Endringene i prosent i det enkelte kommunebudsjett vil med dette være:

Kommune	Beredskap økning	Forebyggende endring	Tjenestebidrag 2023	Feiertjeneste endring	Totalt økning 2022/2023
Moss	15,0 %	4,8 %	13,7 %	4,0 %	12,6 %
Råde	15,0 %	4,9 %	13,8 %	4,1 %	12,2 %
Våler	15,0 %	4,9 %	13,8 %	4,0 %	12,0 %
Vestby	15,0 %	4,8 %	13,7 %	4,0 %	12,4 %
SUM	15,0 %	4,8 %	13,7 %	4,0 %	12,5 %

%- vis fordeling varierer noe fra kommune til kommune, grunnet avrunding.

Materialkostnader og tjenestekjøp

Budsjettet til MIB er foreslått økt fra inneværende års budsjett. Økningen knyttes direkte til kostnader for brannvarsling øst 110 IKS sentralen. 110- sentralen anskaffet i 2021 et nytt oppdragshåndteringsverktøy som medfører økt kostnad for samtlige brannvesener tilknyttet denne løsningen. I tillegg innregnes her noe kostnadsøkning som følge av forventet økning i antall innbyggere i regionen.

Personalkostnader

Det må sørges for at nødvendige stillingshjemler etableres, da dette vil redusere behov for vikarer/overtid/ekstravakter, samt å redusere antall brudd på Arbeidsmiljøloven (AML).

Minimumsbemanningen tilsvarer den minste lovlige bemanningen ifølge ny Brann og Redningsvesenforskrift (iverksatt 15.09.21) samt egen ROS- og beredskaps-analyse for MIB, vedtatt av styrende organer som skal opprettholdes, uten å bryte lov/forskrift.

Personalkostnader er den største økonomiske kostnadsdriveren, spesielt i beredskapsavdelingen i MIB. For å kunne imøtekomme akutt oppstått sykefravær, langtidssykemeldinger, lovpålagte permisjoner (eks. foreldrepermisjon), kurs og kompetanseheving, er det behov for en overtallighet på mannskaper for å kunne opprettholde minimumsbemanningen i beredskapsavdelingen.

Dersom det oppstår et fravær, må denne funksjonen fylles umiddelbart, for ikke å bryte lov/forskrift angående minimumsbemanning. Minimumsbemanningen skal til enhver tid oppfylles.

Det er ikke lovlig, basert på Arbeidsmiljøloven (AML), å planlegge for overtid/ekstravakter ut over normal arbeidstid. Overtid kan bare pålegges hvis det er et særlig og tidsavgrenset behov for det. Planlagt overtid eller fast avtale om overtid er derfor ikke tillatt.

Ved bruk av overtid, vil dette kunne gå ut over arbeidsmiljø, sikkerhet for arbeidstagere og vil for MIBs tilfelle også i ytterste konsekvens kunne gå ut over tredjeperson.

Et uforsvarlig arbeidsmiljø kjennetegnes ved brudd på Arbeidsmiljøloven og at en eller flere ansatte eller ledere står i fare for å bli syk eller skadet som følge av forhold i jobben.

Tall for AML-brudd i beredskapsavdelingen, frem til 1 september 2023:

	2021	2022	2023
AML timer per 4 uker	70	130	82
AML timer per uke	176	285	185
AML timer per år	40	69	3
Planlagt tid pr. uke	36	145	55
Samlet tid per dag	8	47	8
Søndager på rad	23	61	29
Ukentlig arbeidsfri	33	54	14
SUM	386	791	399

Paragraf 8 i Brann og redningsvesensforskriften av mars 2022 sier at forebyggendeanalysen skal identifisere hvilket personell og hvilken kompetanse som er nødvendig for å sikre et tilfredsstillende forebyggende arbeid. Kapittel 5 i forebyggendeanalysen, april 2021 viser at forebyggende avdeling, både feierseksjonen og tilsynsseksjonen har et behov for økt antall ressurser for å ivareta innbyggernes behov.

Andre driftskostnader

Samlet sett er det behov for en økning av flere poster på driftsbudsjettet, hvilket også må speiles i budsjettet.

I forbindelse med ny brannordning, og to nye brannstasjoner har særlig beredskapsavdelingen hatt en betydelig økning i antall heltidsansatte. Flere ansatte vil naturlig medføre økte kostnader til vesentlige HMS-tiltak som personlig verneutstyr, sambandsmateriell, brannmateriell, vernetøy, kurs og opplæring samt andre daglige driftskostnader. Det bør bemerkes at beredskapsmateriellet som benyttes i beredskapsavdelingen tidvis utsettes for ekstreme belastninger, og dette reduserer levetiden på materiellet.

Med flere brannstasjoner og kjøretøy i drift, øker også kostnadene knyttet til strøm, fjernvarme og drivstoff.

Avskrivninger

Nye brannstasjoner og ny høyderedskap er tatt i bruk i løpet av 2022. Dette vil dermed gi en betydelig økning innenfor denne kostnadsposten fra 2023 og utover.

Netto finanskostnader

Av lik årsak som for postgruppen avskrivninger medfører ferdigstillingen av prosjekter også høyere rentekostnader. Nye brannstasjoner og høyderedskap er de kostnadsdriverne som peker seg spesielt ut i sektoren MIB fra året 2023 og utover.

Resultat

Innenfor brann og redning har vi ett selvkostfond. Dette fondet knyttes til feiertjenesten. Ved inngangen til 2023 var saldoen på selvkostfondet positivt med kr 1,8 millioner. Fondet budsjetteres med nedtrapping i kommende økonomiplanperiode.

For MIB totalt budsjetteres det i 2024 med et samlet underskudd på kr 705 000.

AVD. 60 – 65 – 70 – 75 MIB – INVESTERINGER MOSSEREGIONEN INTERKOMMUNALE BRANN OG REDNING

Benevnelse	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Estimert pr. 31.12.2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Bygging av brannstasjon i Såner	52 800 000	0	0	0	0	0	0
Bygging av brannstasjon i Rygge	37 500 000	0	0	0	0	0	0
Tilsynsbil Caddy	710 000	710 000	710 000	0	0	0	0
Tilsynsbil Cmax	350 000	0	0	0	0	0	0
Ombygging av brannbiler	480 000	480 000	480 000	0	0	0	0
Administrasjonsbil (alarmbil)	350 000	0	0	0	0	0	0
Oppgradering og utskiftning av sambandsmateriell	500 000	0	0	0	0	0	0
Utskifting av luftkompressor	230 000	230 000	230 000	0	0	0	0
Materiell til overflateredning	700 000	700 000	700 000	0	0	0	0
Utskiftning av kjøretøy til utrykningsleder	1 500 000	1 500 000	250 000	1 250 000	0	0	0
Kombinert hørselvern og sambandsutstyr	1 300 000	1 300 000	250 000	1 050 000	0	0	0
Oppgradering av feierbad	400 000	400 000	0	400 000	0	0	0
Lager/verksted/øvelsesområde	300 000	300 000	0	300 000	0	0	0
Fangdam	2 000 000	2 000 000	200 000	1 800 000	0	0	0
Truck utskifting	300 000	300 000	300 000	0	0	0	0
Båt Arronet	2 300 000	0	0	0	0	0	0
Båt Pioner	400 000	500 000	0	500 000	0	0	0
Feierbil - erstattet med leasing 14.9.2023	400 000	0	0	0	0	0	0
Feierbil - erstattet med leasing 14.9.2023	400 000	0	0	0	0	0	0
Forebyggende bil	450 000	0	0	0	0	0	0
Vernemasker avd 70	0	150 000	0	150 000	0	0	0
Inspeksjonskamera og freseutstyr avd 70	0	180 000	0	180 000	0	0	0
Skogbrannutstyr	0	1 800 000	0	1 800 000	0	0	0
Elektriske vifter avd 65	0	250 000	0	250 000	0	0	0
Pickup/trekkvogn	0	1 000 000	0	0	0	1 000 000	0
Mannskapsbil M-3.2	0	7 000 000	0	0	7 000 000	0	0
SUM	103 370 000	18 800 000	3 120 000	7 680 000	7 000 000	1 000 000	0

Vedtatt budsjettramme foreslås redusert med kr 84 570 000, til kr 18 800 000.

Følgende prosjekter er, eller blir ferdigstilt i løpet av inneværende år:

- Bygging av brannstasjon i Såner; kr 52 800 000
- Bygging av brannstasjon i Rygge; kr 37 500 000
- Tilsynsbil Caddy; kr 710 000
- Tilsynsbil C-Max; kr 350 000
- Ombygging av brannbiler; kr 480 000
- Administrasjonsbil (alarmbil); kr 350 000
- Oppgradering og utskiftning av sambandsmateriell; 500 000
- Utskiftning av luftkompressor; kr 230 000
- Materiell til overflateredning; kr 700 000
- Truck utskiftning; kr 300 000

Prosjekter som utgår eller utsettes:

- Forebyggende bil; kr 450 000 (erstattes med leasing)
- Båt Arronet; kr 2 300 000
- 2 stykk feierbiler a' kr 400 000 (erstattes med leasing)

Følgende prosjekter forventes ferdigstilt i løpet av 2024:

Vedtatt prosjekt - Utskiftning av kjøretøy til utrykningsleder; kr 1 500 000:

Den nye brannordningen som er implementert i MIB definerer at det minimum skal være 3 mannskaper i Rygge, 5 i Moss og 3 på Såner. En helt essensiell del av denne løsningen er at utrykningsleder i Moss har eget kjøretøy. Dagens kjøretøy, som ble tildelt oss gratis fra Gjensidige-stiftelsen i 2016, må skiftes ut som følge av stor slitasje og ikke optimalt utstyrsoppsett. Forprosjektmidler kr 250 000 tildelt i 2023 og prosjektet er i gang.

Vedtatt prosjekt - Kombinert hørselvern og sambandsutstyr; kr 1 300 000:

MIB har i flere år hatt som HMS mål og redusere risikoen for hørselskader, og i 2021 gikk vi til innkjøp av egnet materiell basert på AMU-sak 30/21. Erfaringene er så langt gode, men vi ser behovet for mer personlig verneutstyr for å oppnå den opprinnelige målsettingen. Vi har i dag riktig type materiell, men ikke i tilstrekkelig mengde. Med dagens mengde utstyr, må innsatsmannskaper bytte verneutstyr ved vaktbytte. Dette gir mangel på utstyr ifm. større hendelser.

Vedtatt prosjekt - Oppgradering av feierbad; kr 400 000:

MIB sine HMS-rutiner tilsier at ansatte skal ha minst mulig eksponeringstid av forurenset stoff på seg. Forurensningen kommer fra daglig utførelse av feiing etc. For å ivareta lov og forskriftskravene til ren og skitten sone, må det legges til rette for at feierne kan kle av seg eksponert tøy før de går inn i ren sone på brannstasjonen for å dusje. Dette vil føre med seg kostnader (eks. byggesøknad og bygningsmessige endringer. Dette er blant annet å bytte ut vindu til dør, eventuelt flytte vegg m.m.) Ladestasjon utenfor vegg må også flyttes.

Vedtatt prosjekt - Lager/verksted/øvelsesområde; kr 300 000:

I henhold til implementering av ny brannordning er det behov for endringer på plassering av «skarpt» beredskapsmateriell ved brannstasjonen i Moss. Dette vil si at noe "spisset" utstyr er flyttet fra brannbil til materialdepot. (jfr. også AMU-sak 10/20 og investeringsprosjektet 626 Ombygging brannbiler). Dette utstyret vil bli fraktet til skadested i logistikkbil ved ulike hendelser. Depoet for «skarpt» utstyr har behov for mer areal, noe som medfører at lager/verksted/garderobe for forebyggende avdeling må flyttes. Dette vil også skape et behov for omgjøring av arbeidsflyt ved øvelser ved brannstasjonen på Tykkemyr. Tidligere skiftet kursdeltagere der hvor depot nå etableres. Dette vil ikke lengre være hensiktsmessig, og det må derfor etableres et område hvor omklodning kan foregå- uavhengig av værforhold/hendelser. Dette kan løses ved bruk av frittstående brakker, takoverbygg etc.

Vedtatt prosjekt - Fangdam; kr 2 000 000:

Plassering av dagens hovedbrannstasjon og administrasjonsbygning, er på en tidligere søppelfylling. Fangdam for overvann har avrenning til Vansjø, via en sandfanger fra byggeår. Det ble i 2020 og 2021 gjennomført målinger som viser at fangdammen ikke fungerer, slik den er tiltenkt. Fangdammen må nå oppgraderes for å begrense utslipp til Vansjø fra det gamle deponiet under brannstasjonen, og tilliggende område/tomt.

Nytt prosjekt - Båt Pioner; kr 500 000

Dagens båt og tilhenger er nedskrevet i 2024 og er utslitt etter 10 års hard bruk i tjeneste. Beredskapsavdelingen disponerer i dag en 17 fots Pioneer åpen plastbåt. Denne har klare kapasitetsbegrensninger i forhold til å bringe med nødvendig personell og materiell til effektiv brannbekjempelse. Det oppstår jevnlig branner i utmark/skog i Vansjø-området, og MIB har behov for velfungerende og egnet båtmateriell til å møte disse hendelsene.

Båten har også en vesentlig funksjon ved akutt forurensing i Vansjø som en del av IUA samarbeidet, hvor det er en forventning om at MIB kan bidra til blant annet å legge ut lenser ved en akutt forurensing. Arbeidet innebærer å håndtere til dels sterkt forurensete lenser, hvilket igjen stiller krav om en tilstrekkelig stor båt som kan ivareta HMS-kravene til en minst mulig forurenset arbeidsplass for mannskapene. En større båt gir mer fleksibilitet når arbeidsoppgaver skal løses på en trygg og sikker måte, jfr. Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Nytt prosjekt - utskifting av vernemasker i feierseksjonen; kr 150 000:

Hovedarbeidsoppgavene til feierne er tilsyn og feiing med fyringsanlegg. Det vil si at de til daglig er utsatt for eksponering av sot, som igjen øker faren for blant annet kreft. For å minimere eksponeringen av sot og ivareta HMS målsetningene i MOVAR/MIB på en enda bedre måte enn nå, ser vi et behov for innkjøp av nye heldekkende vernemasker til feiersvenner og feierlæringer. Vi har fått tilbakemeldinger fra feierne som bruker dagens utstyr, at de etter en dags jobb finner rester av sot i for eksempel ørekanaler og øyer. Vi ser at kunnskap og teknologi på dette området har utviklet seg og at det er behov for å oppgradere eksisterende beskyttelsesutstyr for å ivareta feiernes helse på en best mulig måte.

Nytt prosjekt - innkjøp av freseutstyr og inspeksjonskamera til feierseksjonen; kr 180 000:

Dagens freseutstyr er ikke tilstrekkelig for å ivareta dagens behov i feierseksjonen. Siden strømprisene har økt ser vi en klar tendens til at fyringsanlegg oftere er i bruk nå enn tidligere. Når tilgangen på ved også har vært knapp har vi registrert at fuktig ved har blitt brukt til opptenning av fyringsanlegg - noe som igjen øker dannelse av beksot i skorsteinen. Det har derfor vært et større behov for fresing av skorsteinen etter besøk av feieren. En annen grunn til økt behov for freseutstyr er at det i senere år er flere skorsteiner som blir rehabilitert. Dette oppfattes som et godt lokalt miljøtiltak. Før rehabilitering kan utføres skal skorsteinen være fri for beksot og krever derfor ofte fresing. Inntil nå har feierseksjonen måtte dele på ett sett med freseutstyr, noe som gjør planlegging og gjennomføring av fresing utfordrende. Man må avtale nytt møte med innbyggeren, i stedet for å kunne utføre dette arbeidet når man allerede er på adressen. Innkjøp av freseutstyr til hver feier vil derfor gjøre planleggingen av arbeidshverdagen til den enkelte feier mer forutsigbar og mindre ressurskrevende.

Nytt prosjekt - Styrking av skogbrann beredskap; kr 1 800 000:

Klimautviklingen tilsier tørrere klima og økt sjanse for skogbranner i distriktet. MIB har i dag 1 skogbranntilhenger med dedikert skogbrannmateriell som fraktes ut på en hendelse. Dagens skogbrannhenger har vi mottatt i gave. Ved samtidige hendelser, eller behov for flere angrepsveier/flanker på en større hendelse er dagens materielloppsett sårbart og kan bli mangelfullt. Erfaringen etter Vestby-brannen våren 2023 tilsier at det er behov for å styrke materielloppsettet. Prosjektet deles i 3 deler:

1. Erstatning UTV - Dagens UTV har nådd avskrivningstid i 2024; kr 300 000:

Kritisk kapasitet i forbindelse med tilkomst til skogbranner og frakting av materiell inn/ut. Kapasiteten benyttes også på helseoppdrag for frakting av pasient inn/ut av områder med vanskelig tilkomst.

2. Anskaffelse av ekstra vanntank til tankbil M-2.4; kr 1 200 000:

Bilen M-2.4 er anskaffet som en krokbil, for å kunne sette fra seg vanntanken som en selvstendig enhet og slikt sett sikre vannforsyning uavhengig av bil. Ved å anskaffe en frittstående vanntank ekstra, kan man sikre vannforsyning fra 2 ulike separate angrepsvinkler/flanker. Konseptet var med denne bilen å ha 2 tanker, noe vi tidligere ikke har hatt økonomi til å investere i.

3. Anskaffelse av ny skogbranntilhenger; kr 300 000:

Skaphenger eller en større tilhenger som sammen med ekstratanken vil sørge for at vi kan etablere to angrepsveier med separat vannforsyning og materiell. Sees også i sammenheng med ny vanntank.

Nytt prosjekt - Elektriske vifter til plassering på mannskapsbiler; kr 250 000:

Vifter benyttes i stor grad ved brann i bygning/objekt for å ventilere ut røyken av selve brannobjektet, eller for å trykksette og hindre spredning til tilstøtende bygg. I tillegg benyttes det som sikkerhet for egne røykdykkere, ved at de kan gå inn i et brennende bygg med luft fra vifte i ryggen. Dagens vifter er bensindrevne, er tunge å frakte med seg og de avgir mye støy under bruk, noe som vanskeliggjør arbeidsforholdene under innsats. Det påløper og en del servicekostnader for vedlikehold av dagens materiell. Elektriske vifter er mindre, lettere og støyfrie, noe som vil forbedre både HMS og effektivitet i oppdragsløsning. De krever også mindre vedlikehold. Dette vil i tillegg ha god effekt på restverdiredning i objekt/bygning, samt miljøhensyn (mindre støy/eksos) for innstasmannskaper på hendelser.

Beskrivelse og anbefalinger til investeringsplan 2025-2026

Nytt prosjekt - Utskifting av Pickup/trekkvogn; kr 1 000 000:

Denne ble anskaffet i 2006 og er nedskrevet i 2026.

Benyttes i stor grad som trekkvogn for båthenger og skogbrannhenger, samt tilgang til hendelser som krever et noe mer terrenggående kjøretøy enn de andre bilene i beredskapsavdelingen.

Nytt prosjekt - Utskiftning av mannskapsbil; kr 7 000 000:

Mannskapsbil M3.1.2 ble anskaffet i 2006 og er nedskrevet i 2026. Det er et stort behov for å skifte ut denne, da det påløper store vedlikeholdskostnader. Anbefales som forprosjekt i 2025, med planlagt anskaffelse i 2026. Anbefales ytterligere en opsjon i innkjøpsavtalen, da mannskapsbil M.2.1 er nedskrevet i 2027 og skal erstattes på dette tidspunktet. Forventet bestillingstid er 18-24 måneder.